

Maj 2026

Sverigedemokraternas svek mot landsbygden

Ylvali Kjellberg
Lisa Pelling

arena idé

Sverigedemokraternas svek mot landsbygden

Författare: Ylvali Kjellberg & Lisa Pelling
ISBN: 978-91-989872-2-5
Formgivning: Arenagruppen
© Arena Idé och författaren
Stockholm 2026

Rapporten i en mening:

SD har inte uppfyllt sitt viktigaste vallöfte till Sveriges landsbygdsbefolkning, att landsbygden ska "värnas och gynnas", trots att Sverigedemokraterna haft ett avgörande inflytande över regeringen under mandatperioden 2022–2026.

Sverigedemokraterna har under den senaste mandatperioden för första gången i historien haft ett avgörande inflytande över regeringen. SD har fått makt inte minst på grund av att partiet ökade sitt stöd på små orter och på landsbygderna i förra valet. Partiet gick till val på stora ambitioner för landsbygden.

Den här rapporten går igenom Sverigedemokraternas centrala vallöften i det 12-sidiga valmanifestet och den mer omfattande valplattform som partiet presenterade inför riksdagsvalet 2022.¹

Sverigedemokraterna sammanfattar sina löften under rubriken Landsbygd i valplattformen:

- Bedriva en politik för hela Sverige
- Förbättra underhållet av vägar och järnväg
- Bevara inrikesflyget och Bromma flygplats
- Sänka skatten på drivmedel
- Underlätta för industri och näringsliv i hela landet
- Regionalisera fastighetsskatten från industri- och elproduktionsanläggningar

Vår granskning visar följande:

- ▶ Istället för att bedriva en politik för hela landet har Tidöregeringens skattesänkningar främst gynnat människor i storstäderna.
- ▶ Underhållet av vägar har prioriterats – med det har skett på bekostnad av järnvägsunderhållet, där underhållsskulden inte kommer att vara åtgärdad förrän 2050.
- ▶ Inrikesflyget har fått en nödinjektion med en halv miljard nu vid slutet av mandatperioden, men utvecklingen av de fossilfria drivmedel som krävs för att framtidssäkra flyget har i princip avstannat helt. Bromma flygplats finns kvar, och belastar övriga flygplatser inom statliga Swedavia med uppemot 100 miljoner om året, samtidigt som flygplatsen främst trafikeras av privatjets.

- ▶ "Priset vid pump" är, om man räknar med den allmänna inflationen, i princip det samma som 2018, trots flera skattesänkningar som kostat statskassan miljarder, och som främst gynnat dem som kör bil i storstadsområden. Landsbygden hade gynnats mer av det färdmedelsneutrala reseavdrag som sju partier var överens om innan valet 2022, som SD stoppade. Framförallt hade både enskilda hushålls ekonomi och landsbygdens näringsliv gynnats mest av elektrifiering och ökad produktion av biobränsle, som istället har tvärnitat under mandatperioden.
- ▶ Istället för att "underlätta för industri och näringsliv i hela landet" har SD medverkat till att Industrilivet skurits ner, att kompetensförsörjningen försvårats när Arbetsförmedlingen tagit ner skylten och till kompetensutvisningar som berövat landsbygden nyckelkompetens.
- ▶ Fastighetsskatten för vindkraftverk har höjts, vilket försvårar etablering av vindkraft, och skatten går till staten istället för kommuner eller regioner. Den betalas sedan ut med fördröjning i form av ett bidrag, och är inte den lokala intäktskälla som SD lovade att den skulle bli.

Vår granskning visar alltså att SD har uppfyllt vissa av sina mer specifika löften som handlar om landsbygden: underhållet av vägar har förbättrats, inrikesflyget och Bromma flygplats har prioriterats, skatten på drivmedel har sänkts, och likaså reduktionsplikten. Dock har detta skett på bekostnad av en rättvis grön omställning och på bekostnad av områden som är viktiga för landsbygden, däribland järnvägsunderhåll, utveckling av biobränsleproduktion, och en ökad elektrifiering.

De mer strukturella löfterna som SD gav till landsbygden har däremot inte uppfyllts: politiken som drivits har inte varit en politik för hela Sverige. Istället har Tidöregeringen satsat på historiskt stora skattesänkningar vilket främst gynnar rika hushåll i storstäderna. Den hårda migrationspolitiken i kombination med inställningen av den gröna omställningen försämrar dessutom landsbygdens framtidsutsikter genom att spä på utflyttningen från redan befolkningsgläsa bygder och hindra utvidgandet av de gröna sektorer som kan säkra jobb och tillväxt i framtiden.

¹ Rapporten är begränsad till rikspolitiken, den har alltså inte analyserat politiken i de 35 kommuner (SCB, 2026a) där SD är med och styr lokalt. En sådan analys görs till exempel av Gustavsson och Wingborg (2026).

Innehåll

Glappet mellan landsbygdsbornas preferenser och Sverigedemokraternas politik.....	4
Omställningen som ställdes in	6
Ansvarslös ekonomisk politik – landsbygden och framtida generationer får betala	14
Ett skattesystem som vänder ryggen åt landsbygden	25
Istället för fler jobb – 100 000 fler arbetslösa.....	28
Kompetensutvisningar utarmar landsbygden.....	30
Tåget stannar inte här – infrastruktursatsningarna som uteblev.....	34
Staten har tagit ner skylten – den statliga närvaron har minskat	36
Vården gynnar storstaden	39
En regering som prioriterar skolvinster – framför byskolor.....	43
Nedskärningarna på folkbildningen drabbar främst landsbygdskommuner	45
Källor.....	47

Ylvali Kjellberg

Samhällsvetare med examen i offentlig förvaltning, ekonomi och utvecklingsstudier från Leidens Universitet

Lisa Pelling

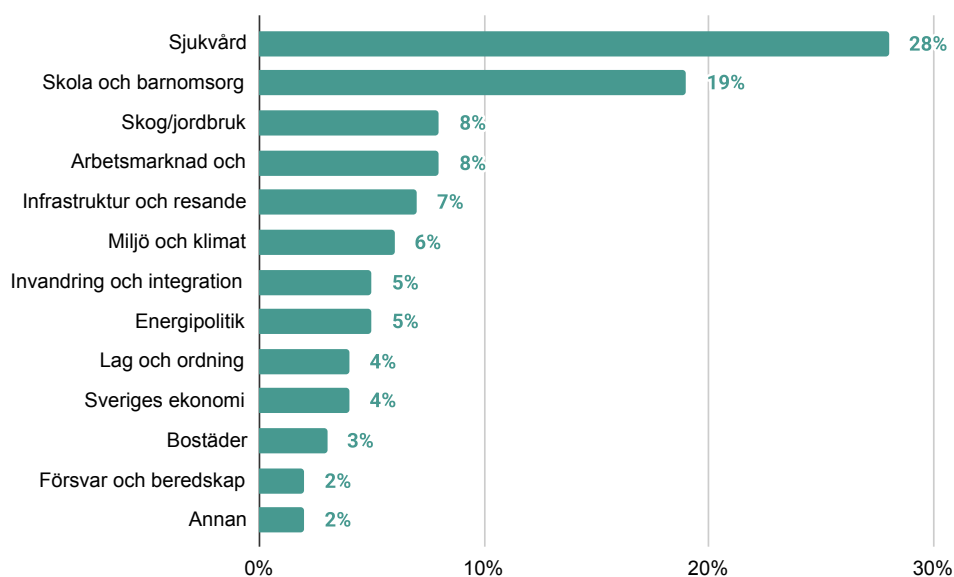
Statsvetare och chef för tankesmedjan Arena Idé

Glappet mellan landsbygdsbornas preferenser och Sverigedemokraternas politik

Tidöregeringen och Sverigedemokraternas prioriteringar, som 2022–2026 kan sammanfattas som sänkta skatter, hårdare migrationspolitik, ökade satsningar på brottsbekämpning och försvar samt fokus på utbyggnad av kärnkraften i klimatpolitiken, går inte i linje med vad landsbygdsborna själva tycker ska prioriteras av politiken. I Landsbygdsbarometern, gjord av Hela Sverige ska leva, uppger 28 procent av landsbygdsborna att sjukvården är den viktigaste frågan för platsen de bor på, och 19 % säger att det är skola och barnomsorg. Bara 5 procent av landsbygdsborna uppger invandring och integration som sin viktigaste fråga lokalt, följt av lag och ordning (4 %), och försvar och beredskap (2 %) (Hela Sverige ska leva, 2026).

Landsbygdsbor bryr sig främst om sjukvård, skola och barnomsorg

Områden som Sverigedemokraterna prioriterar högt: försvaret, lag och ordning, samt invandring och integration är mindre viktiga för landsbygdsbor.

Figur 1. Landsbygdsbornas viktigaste fråga på platsen där de bor.

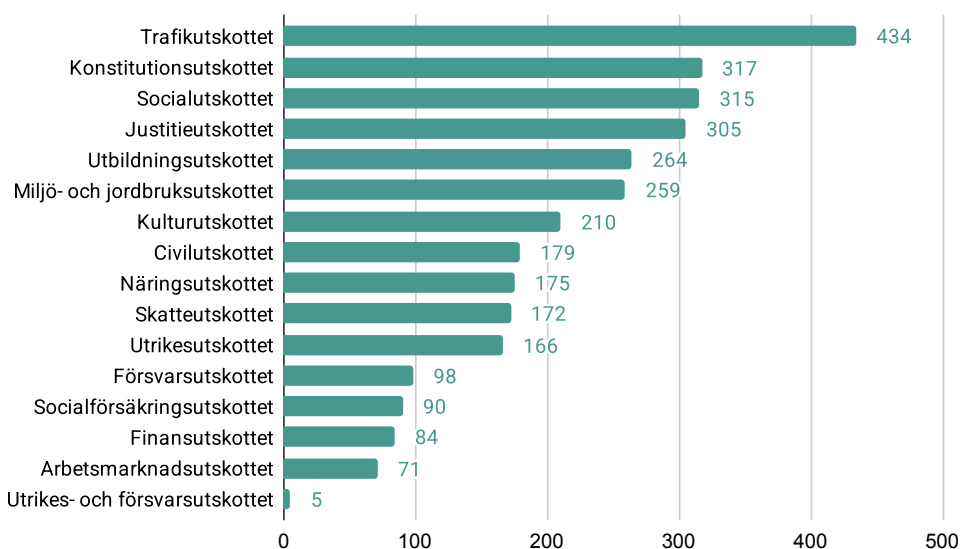
Källa: Hela Sverige ska leva, 2026.

Vår genomgång visar att Sverigedemokraterna inte prioriterat varken sjukvårdsfrågorna eller frågor som rör skolan och förskolan. SD har istället prioriterat migrationspolitiken och bensin- och diesel frågor.

En genomgång av motioner som SD har lagt i riksdagen under mandatperioden visar att SD har lagt fram fler motioner inom trafikutskottet och konstitutionsutskottet än inom socialutskottet och utbildningsutskottet, vilka är de utskott som behandlar sjukvård och skola, och partiets engagemang i arbetsmarknadsutskottet har varit försvinnande litet.

Sverigedemokraternas prioriterade områden

Partiet har varit som mest aktiva i Trafikutskottet och har knappt engagerat sig alls i Arbetsmarknadsutskottet.

Figur 2. Sverigedemokraternas framlagda motioner i riksdagen 2022-05-01 till 2026-05-01 (Antal). Totalt antal motioner är 2 481, varav 2 400 fått avslag och 33 fått bifall. 83 motioner har inte behandlats än eller saknar beslutsinformation.

Källa: Sveriges riksdag, Använda sökfiter: 2022-05-01 - 2026-05-01 : Motioner (2481) : Sverigedemokraterna (2481).

Omställningen som ställdes in

Ett centralt löfte inför valet 2022 var att ”Skatten på drivmedel ska permanent sänkas och de kostnadsdrivande kraven på inblandning av biodrivmedel, reduktionsplikten, ska minskas till ett minimum”. Det löftet har Sverigedemokraterna uppfyllt. Men SD lovade också att skydda hushåll och företag mot energikrisen. Partiet var särskilt tydligt med att de som lever utanför storstäderna skulle värnas: *Särskilt drabbade [av kraftigt stigande energi- och drivmedelspriser] är de som lever utanför storstäderna, där många bor i hus och är beroende av bil i sin vardag. Verksamheter på landsbygden måste på ett bättre sätt värnas och gynnas. Det ska löna sig att bidra till arbetstillfällena, varor, tjänster och utveckling*, skriver SD i sitt valmanifest.

Det löftet har inte hållits. De senaste fyra åren är fyra förlorade år för klimatomställningen, och det är landsbygden som får betala det högsta priset. När klimatpolitiken monterats ned, har utvecklingsmöjligheter på landsbygden monterats ner i samma takt. Och när en ny energikris nu slår till, är landsbygden sämre rustad.

Satsningar på biobränsle har bromsats hårt. Utbyggnaden av vindkraft har avstannat. Elektrifieringen har kommit av sig. Det som presenterades som en energipolitik för hela Sverige har visat sig vara en politik som gynnar kortsiktiga lösningar på bekostnad av landsbygdens långsiktiga intressen.

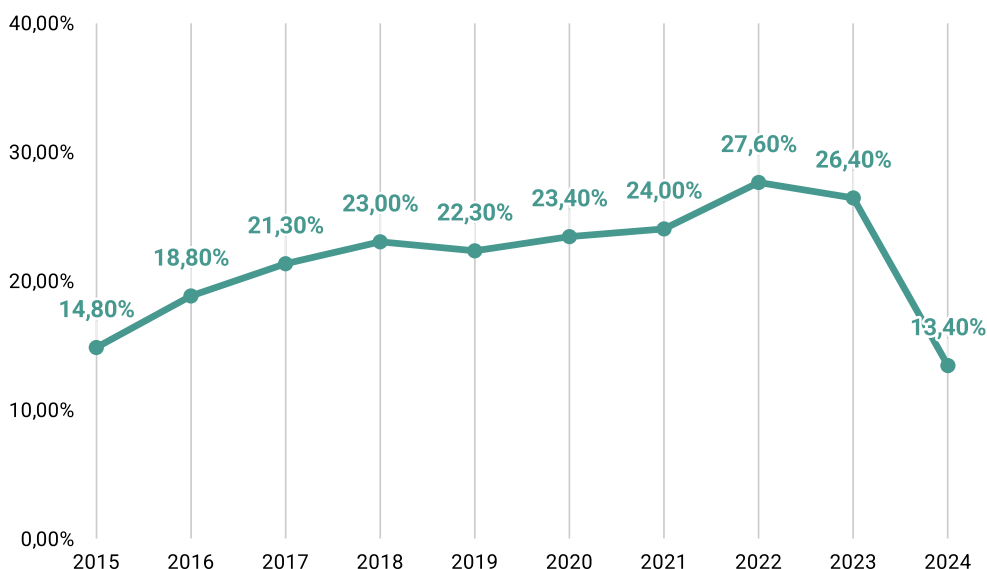
Minskad andel förnybar och lokalproducerad energi i drivmedel

En av de mest dramatiska förändringarna under mandatperioden är kollapsen av andelen förnybar energi i svenska drivmedel. År 2022 utgjorde förnybar energi i drivmedel 27,6 procent, 2024 hade denna andel mer än halverats till 13,4 procent vilket är den lägsta nivån på nio år. 2015 låg andelen på 14,8 procent (Energimyndigheten, 2025a).

Energimyndigheten slår fast att denna dramatiska minskning är en direkt konsekvens av den sänkta reduktionsplikten. Sverigedemokraterna är det parti som har varit mest drivande gällande sänkningen av reduktionsplikten (Naturskyddsföreningen, 2026). Reduktionsplikten för diesel minskades från 30,5 procent år 2022 till 6 procent år 2024, och bensinens reduktionsplikt sänktes till samma nivå. Sedan 2025 ligger båda på 10 procent (Klimat- och näringslivsdepartementet, 2025). Det har även gjorts möjligt att numera uppfylla reduktionsplikten genom att leverera fossilfri el, vilket minskar prioriteringen av biobränslen ytterligare (Klimatpolitiska rådet, 2026).

Lägre andel förnybara drivmedel år 2024 än 2015

Den minskade reduktionsplikten har lett till mindre användning av förnybara drivmedel

Figur 3. Andel förnybar energi i drivmedel 2015 till 2024

Källa: Energimyndigheten, 2025a.

Det är viktigt att förstå vikten av reduktionsplikten för landsbygden. Biobränsle produceras på landsbygden: det är lant- och skogsbrukarna som har förutsättningarna att producera. En hög reduktionsplikt har därmed potential att skapa en stabil efterfrågan på ett inhemskt drivmedel och på så sätt bidra med arbetstillfällen och lokal ekonomisk tillväxt. En kraftigt sänkt reduktionsplikt minskar alltså efterfrågan på biobränslen vilket drabbar producenterna, och en viktig möjlighet för landsbygderna att dra nytta av den gröna omställningen går förlorad.

Landsbygden förlorar på lång sikt, trots att bensinen och dieseln tillfälligtvis blivit billigare vid pumpen. Sverigedemokraternas vallöfte från 2022 som lyder *De resurser som skapas på landsbygden ska också i större utsträckning kunna stanna kvar där, och bidra till utveckling och tillväxt* uppfylls inte: partiet har istället arbetat aktivt för att helt ta bort efterfrågan på biobränslen, vilket gör att landsbygden missar den möjliga utveckling som stora investeringar i biobränslen hade kunnat innebära.

Sverigedemokraterna har dessutom aktivt motarbetat införandet av en differentierad vägskatt, vilket är en reform som hade möjliggjort en högre beskattning på fordon som körs i städerna och en lägre beskattning på fordon som körs på landsbygden. När förslaget diskuterades, år 2022, var Sverigedemokraterna det parti som ensam aktivt förhindrade dess genomförande; Kristdemokraterna och Liberalerna var positiva och Moderaterna neutrala (Naturskyddsföreningen,

2026). Detta är ett konkret och dokumenterat svek mot de bilberoende hushåll på landsbygden som partiet påstår sig företräda.

Vidare har Sverigedemokraterna bidragit till nedsättningen av koldioxid- och energiskatten på diesel inom areella näringar, något som enligt Klimatpolitiska rådet innebär 560 miljoner kronor i uteblivna skatteintäkter under 2026, och hela 20 000 ton ökade utsläpp samma år (Klimatpolitiska rådet, 2026). Istället för att uppmuntra produktion och användning av biodiesel, och elektrifiering av skogs- och lantbruksmaskiner, har den förda politiken alltså bidragit till att låsa fast skogs- och lantbruket i ett fossilberoende.

När det gäller att minska fossilberoendet är den senaste mandatperioden i princip fyra förlorade år. När EU:s nya utsläppshandel ETS2 träder i kraft 2028 så kommer det fossila att bli dyrare, oavsett regering. SD och regeringen har inte rustat Sverige för detta (Nilsson, 2026).

Fossila bränslen: ett dyrt och riskabelt beroende

Sverigedemokraterna hävdar att sänkta bensin- och dieselpriser gynnar människor på landsbygden. Det stämmer att människor på små orter och på landsbygden ofta är mer beroende av bilen, och behöver resa längre sträckor i vardagen. Men sänkt skatt på fossila bränslen är bra för plånboken bara på mycket kort sikt. På längre sikt är valet att sänka skatten, istället för att investera i den gröna omställningen, ett vägval med hårda konsekvenser. Detta vägval slår i förlängningen direkt mot de grupper partiet säger sig värna, eftersom ett fortsatt fossilberoende gör landsbygden sårbar för internationella prischocker och geopolitiska skeenden som drabbar ekonomiskt utsatta hushåll allra värst.

Nuvarande oljekris visar på riskerna med fossilberoende: höjda priser på drivmedel slår framförallt mot lägre inkomstgrupper, och därmed mot landsbygden där inkomsterna generellt är lägre. Hushåll med lägre inkomster påverkas mer av höjda bensin- och dieselpriser när man ser till påverkan på disponibel inkomst (SCB, 2026c). När priserna chockhöjs och tillgången på fossila bränslen blir osäker är det hushållen med minst marginaler, ofta på landsbygden och utanför storstäderna, som har längst avstånd och störst bilberoende, som drabbas hårdast. De som bor i storstäderna klarar sig bättre: de har i större utsträckning råd med stigande priser på fossilt bränsle eller råd att ställa om till elbil. De som bor i större städer har dessutom mycket bättre tillgång till kollektivtrafik, och deras plånböcker känner därmed av prischocker på bensin och diesel mindre.

Ny forskning från FairTrans visar att det är möjligt att minska utsläppen från trafiken och samtidigt skydda hushåll med lägre inkomster (Fairtrans, 2025).

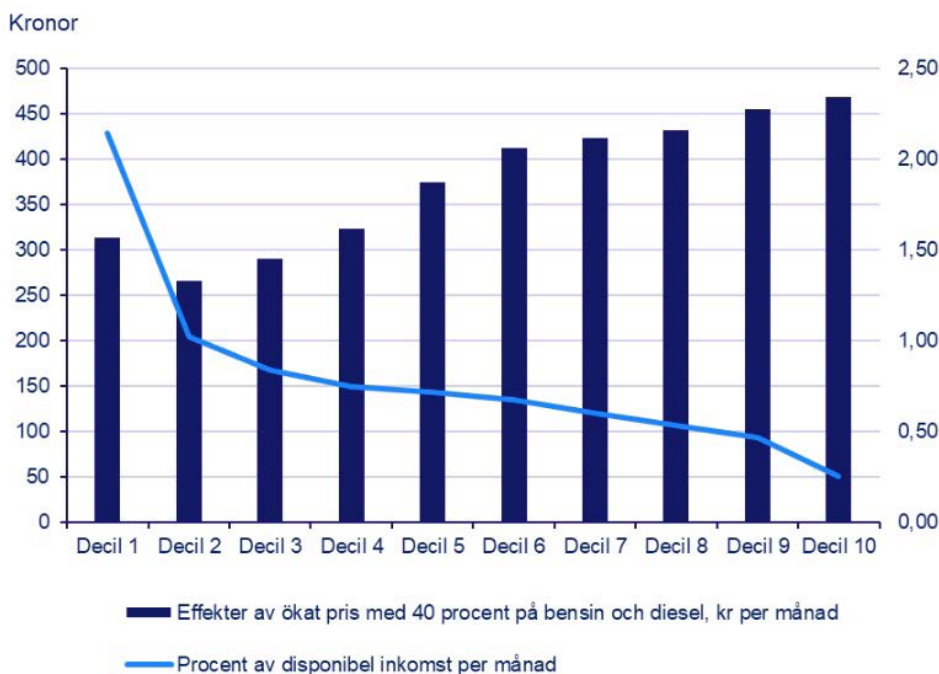
Regeringens politik har gjort drivmedel billigare genom sänkt reduktionsplikt och sänkta bränsleskatter. Men billigare bränsle hade inte behövt införas på bekostnad av den gröna omställningen. Att behålla reduktionsplikten och istället lägga pengarna på ännu högre elfordonsstöd och höjt reseavdraget för

bilberoende hushåll på landsbygden hade kunnat ge ekonomiskt stöd där det behövs som mest, samtidigt som Sverige hade undvikit ett långsiktigt fossilberoende. Dessutom har skattesänkningarna gått så långt att Sveriges bensinpriser nu ligger långt under genomsnittet i EU (Drivkraft Sverige, 2026).

På orter där det är sämre tillgång till kollektivtrafik hade ett rättvist reseavdrag kunnat göra stor skillnad. År 2022 fanns ett sådant färdmedelsneutralt reseavdrag framtaget. Sju partier var överens om det. Men det åttonde partiet, Sverigedemokraterna, stoppade det (Altinget, 2022). Nuvarande reseavdrag gynnar istället män i rika kommuner nära storstäder, som till exempel Danderyd (Svenska Dagbladet, 2017). Den elbilspremie för hushåll på landsbygden med lägre inkomster som Tidöregeringen har infört är ett steg i rätt riktning; dock är reformen underfinansierad och räcker bara till en mindre del av de hushåll som är berättigade till stödet.

Sverigedemokraternas politik har istället framförallt omfördelat uppåt: till de som tjänar mest. De rikaste tio procenten av svenskarna använder nio gånger mer bränsle än de fattigaste tio procenten (Naturskyddsföreningen, 2024). Det innebär att en generell sänkning av bränsleskatten är en regressiv omfördelning som gynnar de välbärgade mest.

Kostnadsökning per hushåll om bensin- och dieselpolis stiger med 40 procent

Figur 4. Kostnadsökning per hushåll om bensin- och dieselpolis stiger med 40 procent Källa: SCB, 2026c.

Pausade gröna krediter

De statliga gröna kreditgarantierna, som syftat till att hjälpa industriaktörer att genomföra större omställningar genom att dela på risken, har pausats under mandatperioden (Klimatpolitiska rådet, 2026). Det innebär att den industriella omställningen, som i stor utsträckning sker på landsbygden, där basindustrin finns, nu sker i betydligt mindre skala eller inte alls. Industrikivet fick också stora nedskärningar i budgeten för 2026. Sverigedemokraterna har gjort det svårt att ge stöd till omställningen av stålindustrin, som står för hela tio procent av Sveriges utsläpp, genom att hindra stöd till Stegra (Dagens industri, 2025).

Vindkraft och solkraft: utbyggnaden som bromsades

Parallellt med biobränslepolitiken har Tidöregeringens hantering av vindkraften bidragit till att bromsa den energiomställning som både klimatet och landsbygdens ekonomi är beroende av. Regeringen gav under denna mandatperiod avslag på 13 ansökningar om nya havsbaserade vindkraftparker i Östersjön (Regeringskansliet, 2024). Tidöregeringen har dessutom höjt fastighetsskatten för vindkraftverk från 0,2 till 0,5 procent av taxeringsvärdet (prop. 2024/25:168), vilket försämrar lönsamheten för ny vindkraft (Klimatpolitiska rådet, 2026). Trots att SD i sin valplattform lovade att ”*regionalisera fastighetsskatten från industri- och elproduktionsanläggningar*” så gick den ökade intäkten till statskassan, inte till kommunerna.

Sverigedemokraterna har däremot uppfyllt sitt löfte om att *bevara det lokala självbestämmandet vid vindkraftsetablering*, och ha kvar det kommunala vetot vid etablering av stora vindkraftsparker.

Men SD har gått längre än så. Enligt branschorganisationen för vindkraftsbolag, Wind Europe, sticker Sverige ut när det gäller spridande av desinformation kring vindkraft (Klotet 2026). Det har tidigare uppmärksammats att det finns många kopplingar mellan vindkraftsmotståndare och SD, som bland annat Dagens ETC beskrivit i ett grävande reportage från oktober 2022 (Dagens ETC, 2022).

Sverigedemokraterna har bidragit till den politiska hetsen mot vindkraft och har värnat det kommunala vetot vid etablering av vindkraftsparker. I en debattartikel i Norrköpings Tidningar publicerad i november 2025 klargör nio sverigedemokratiska politiker på kommunal, regional och nationell nivå, där bland andra näringsutskottets ordförande Tobias Andersson ingår, partiets hållning i vindkraftsfrågan: ”Med andra ord behöver Sverige mindre vindkraft och mer kärnkraft. En röst på Sverigedemokraterna är en garanti för ett robust motstånd, lokalt och nationellt, mot vindkraftsetableringar som möter folkligt motstånd” (Andersson m.fl., 2025). Sverigedemokratiska politiker i Nybro har föreslagit en ”vindkraftsfri policy” i kommunen samt ett utnyttjande av det kommunala vetot mot planerade vindkraftsparker (Staaf Kura, 2025). Även i Norrtälje och

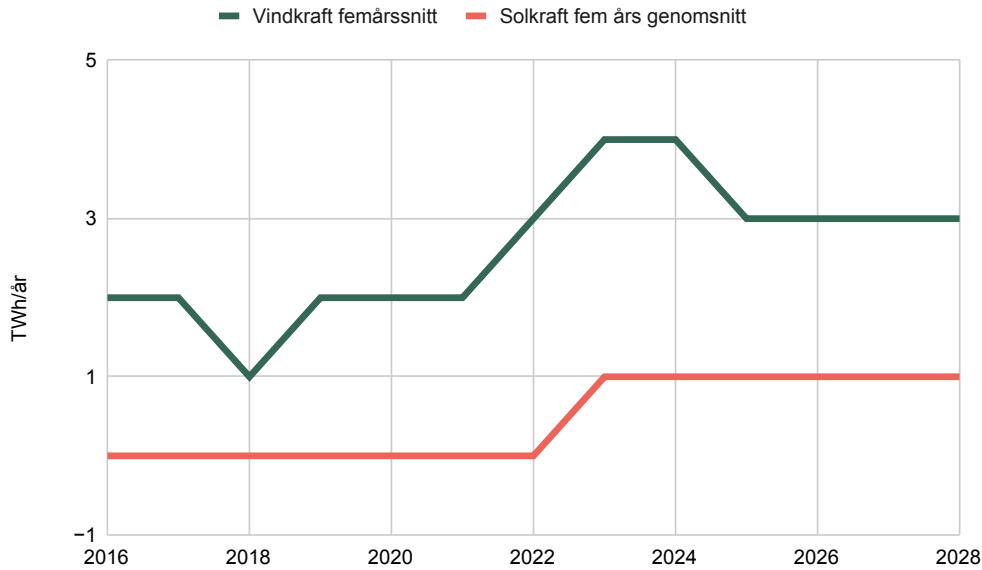
Falköping har SD:s lokalpolitiker velat stoppa utbyggnad av vindkraft (Kronvall och Heitmann, 2026; SVT, 2024).

Den statliga utredningen Värde av vinden lämnade redan 2023 förslag på hur närboende skulle få ta del av vinsterna från vindkraften (SOU 2023:18, 2018), men det tog flera år innan regeringen agerade på förslagen. Tidöregeringen hindrade också utredningen från att lägga förslag som kan påverka statens utgifter, vilket gjorde att man inte kunde lägga förslag som skulle ge kommunerna mer pengar för vindkraften. Nyligen kom ett stöd till kommunerna på plats: i budgetpropositionen 2025 fick kommuner rätt till stöd baserat på fastighetsskatten för vindkraftsanläggningar, ett viktigt incitament för kommuner att säga ja till ny vindkraft. Först 2026 har regeringen lagt fram förslag om en ny lag om intäktsdelning från vindkraftsanläggningar som ger stöd till närboende privatpersoner (Regeringskansliet, 2026d).

Resultatet av motståndet syns i statistiken: den havsbaserade vindkraften har minskat sin elproduktion från 632,79 GWh år 2020 till 496,72 GWh år 2025 (Energimyndigheten, 2026). Även om den landbaserade vindkraften fortsatt att växa är det en tillväxt som skett trots, snarare än tack vare, regeringens politik.

På solkraftssidan har Sverigedemokraterna bidragit till att minska subventionsgraden för installation av solceller från 20 till 15 procent, och de har medverkat till borttagningen av skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el (Klimatpolitiska rådet, 2026). Detta minskar möjligheten till självständig elproduktion och drabbar framförallt landsbygden hårt eftersom många fastigheter där lämpar sig bra för solcellsproduktion och egengenererad el.

Utbyggnaden av förnybar energi stannar av med SD:s politik

Figur 5. Utbyggnadstakt av elproduktion från vindkraft och solkraft 2016-2028, TWh/år efter utbyggnadstakt och år, inklusive Energimyndighetens prognos för åren 2024–2028. Källa: Energimyndigheten, 2025b.

Kärnkraftsfixeringen: ett dyrt och ineffektivt vägval

Sverigedemokraternas svar på energifrågan har i stor utsträckning kretsat kring kärnkraft, och har med råge uppfyllt löftet om att ”Satsa på kärnkraften. Politiken måste aktivt verka för att skapa förutsättningar för ny modern och miljöanpassad kärnkraft i Sverige.”

En färdplan för ny kärnkraft i Sverige lanserades i november 2023. Under mandatperioden har regeringen sedan gått från kreditgarantier till prisgarantier till löften om gigantiska statliga investeringar i ny kärnkraft. (Regeringskansliet, 2026). Energiforskaren Tomas Kåberger lyfter att kärnkraft inte är lönsam utan stora investeringar och stöd: ”Om vi bara lät marknaden minimera kostnaderna för elförsörjningen så skulle kärnkraftverken successivt stängas av”, konstaterar han (Kåberger, 2025). Kåberger påminner om att havsbaserad vindkraft, vilket Sverigedemokraterna aktivt motarbetat, kostar 50 öre till en krona per kilowatt-timme att producera, medan kärnkraften kostar hela en till fyra kronor (Kåberger, 2025).

Sverige är dessutom fullt kapabelt till att ha ett pålitligt elsystem helt utan kärnkraft. Nio energiforskare lyfter på DN Debatt att detta kunde göras genom att skapa flexibilitet i elförsörjningen, snarare än att hyperfokusera på ett enda kraftslag såsom kärnkraft, vilket är det Sverigedemokraterna och Tidö i stort gör när det gäller energifrågan (Amelin m.fl., 2025).

Vindkraften har tidigare lyckats ersätta el (i form av producerad energivolym) motsvarande fyra stängda kärnkraftsreaktorer, vilket regeringen själva erkänt (Berglöf, 2025). Trots detta är fokuset på kärnkraft ett av Tidöregeringens kännetecken, och skiftet från fokus på ”förnybar” till ”fossilfri” elproduktion i klimatdebatten är märkbart ihopkopplat med den förda politiken.

Som Brandstedt och Leeuw (2026) sammanfattar landsbygdens roll i det hela: ”I stället för att adressera problem med bristande och ojämlig tillgång till samhällsservice, behov av investeringar i infrastruktur och få ekonomiska incitament för hållbart lantbruk, flyttas fokus till löftet om en framtida elektrifiering genom kärnkraft.” Det ensidiga fokuset på kärnkraft riskerar dessutom att låsa fast Sverige i ett nytt importberoende. Ryssland kontrollerar i dag ungefär hälften av det uran som EU använder, och när EU försökte bryta detta beroende genom import från Niger svarade Ryssland med att stödja en militärkupp där (Kåberger, 2025). Att Tidöregeringen nu tagit bort förbudet i miljöbalken mot uranbrytning i Sverige (Klimatpolitiska rådet, 2026) tyder även på en vilja att gå hela vägen och bryta uranskiffer i Sverige, men huruvida det är ett beslut man är beredd att kommunicera öppet med sina väljare om återstår att se.

För landsbygden innebär kärnkraftsfixeringen att mängder av resurser som hade kunnat investeras i lokal, småskalig omställning till sol-, vind- och mer effektiv vattenkraft samt utsläppsminskningar här och nu istället låses i investeringar som kan ge utsläppsminskningar tidigast i slutet av 2030-talet eller i början på 2040-talet.

Ansvarslös ekonomisk politik – landsbygden och framtida generationer får betala

Den ekonomiska politiken ska föras på ett ansvarsfullt sätt. När andra partier lovar hundratals miljarder mer till klimatpolitik, invandring och bistånd lovar vi att prioritera Sverige och att fullt ut finansiera våra reformer på ett sätt som inte spär på inflation och som är långsiktigt hållbart.

Minskat statligt stöd till kommuner och regioner

Tidöregeringen har svikit sina löften om att prioritera hela Sverige, och detta ses särskilt i den ekonomiska politiken som förts de senaste åren. År efter år har statsbidragen till kommuner och regioner minskat och deras effekt har urholkats, och mindre kommuner har drabbats särskilt hårt av den förda politiken. SKR uttrycker oro över situationen i 2026 års Ekonomirapport: ”Samtidigt riskerar sena besked från staten, riktade statsbidrag och reformer utan full finansiering att försvåra långsiktig planering och minska det lokala handlingsutrymmet” (Sveriges Kommuner och Regioner, 2026a, s. 6).

År 2025 förbättrades det ekonomiska läget för kommuner och regioner något, resultatet låg på 40,3 miljarder, jämfört med 6,1 miljarder 2024 och 14,3 miljarder 2023. Det är trots denna förbättring fortfarande en försämring från 2022, året då Tidöregeringen tillträdde: då var sektorernas resultat 43,3 miljarder kronor (SCB, 2025). Denna förbättring är inte heller på grund av ökat statligt stöd, istället är det en konsekvens av ökade skatteintäkter. Kommunerna och regionerna ökade sina skatteintäkter med sammanlagt 38,4 miljarder kronor från 2024 till 2025, medan de generella statsbidragen och utjämningen minskade med 6,7 miljarder kronor från 2024 till 2025 (SCB, 2026a).

När kommunerna och regionerna tvingas finansiera en större andel av sin verksamhet – som sjukvården, skolan och äldreomsorgen – med kommunal-skatten istället för bidrag från staten sker en regressiv omfördelning. De som tjänar mindre får bära en större andel av välfärden än annars. Det beror på att de skatter som kommuner och regioner tar ut är proportionella inkomstskatter: alla betalar samma antal kronor per intjänad hundralapp, oavsett hur mycket man tjänar. Den statliga inkomstskatten, däremot, är progressiv: den tas enbart ut av personer med högre inkomster (år 2026 ligger brytpunkten för statlig skatt på en månadsinkomst på ca 55 000 kr) (Ekonomifakta, 2026e).

Kommunsektorn

För kommunerna har inflationen i kombination med nedskärningarna i det statliga stödet gett avtryck i det ekonomiska resultatet, vilket gick från 20,2 miljarder kronor 2023 till 10,8 miljarder kronor 2024: en minskning med 47 procent. Var tredje kommun redovisade underskott 2024 (SKR, 2025). Kommunernas ekonomi gick dock bättre 2025 än tidigare år: endast 34 av 290 kommuner visade ett negativt verksamhetsresultat detta år, jämfört med 2024 då motsvarande siffra var 111 kommuner (SCB, 2026a).

Inte heller här stavas dock anledningen till förbättringen Tidöregeringen eller Sverigedemokraterna: istället är förbättringen ett resultat av ökade skatteintäkter, och kommunernas verksamhetsresultat är fortfarande inte i nivå med vad det var i början av mandatperioden: 32 miljarder 2025 jämfört med 34 miljarder 2022 (tabell 1).

Resultaträkning för kommuner 2022–2025, miljarder kronor				
	2022	2023	2024	2025
Verksamhetens nettokostnader	-641,2	-690,6	(-726,4) -726,2	-727,7
Skatteintäkter	545,8	576,7	589,6	613,7
Generella statsbidrag och utjämning	132,3	134,1	147,6	146,1
Verksamhetens resultat	36,9	20,2	10,8 (10,9)	32,1
Årets resultat	34	26	15,7	32

Tabell 1. Källor: SCB, 2025 "Resultaträkning för kommuner 2022–2024, miljarder kronor"; (SCB, 2026b) "Resultaträkning för kommuner 2023-2025, miljarder kronor".

Notera: SCB visar olika värden för nettokostnader och verksamhetens resultat år 2024 i olika publiceringar. Det första rapporterade värdet är satt i parentes.

Det sänkta stödet till kommunerna leder till ökade kommunala skillnader. År 2024 var Sundsvall den kommun som rapporterade störst underskott (-0,16 miljarder), följt av Gävle, Hässleholm, Gotland och Gällivare. Störst överskott rapporterades istället i kommuner med storstäder: Stockholm visade störst överskott (2,9 miljarder kronor), följt av Solna, Göteborg, Helsingborg och Västerås (Ekonomifakta, 2026c).

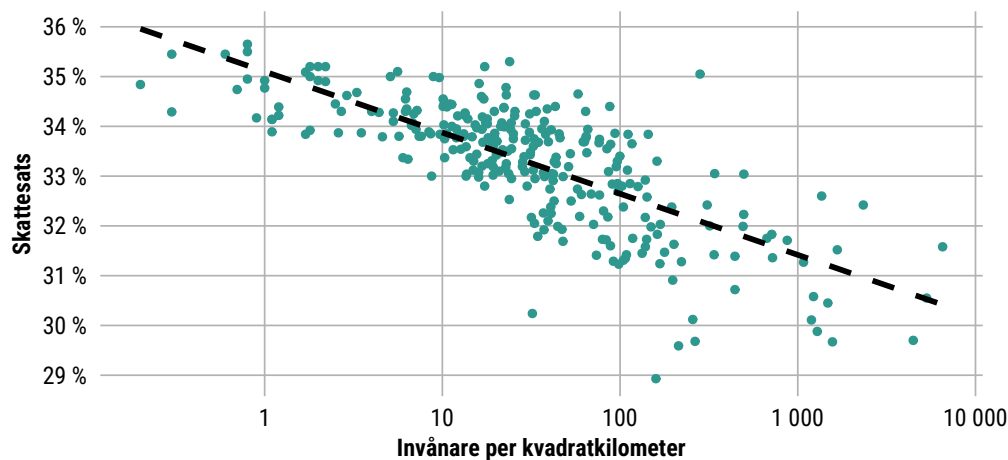
Hela 70 % av landsbygdsbor är för en omfördelning av resurser mellan rika och fattiga kommuner (Hela Sverige ska leva, 2026), och denna regerings misslyckande att effektivt hjälpa kommuner i hela landet genom tillräckligt ekonomiskt stöd är därför ett svek mot själva landsbygden.

Ett regeringsuppdrag från 2025, ”Belägg för broms” (SOU 2026:20), utreder hur staten kan hindra ökade kommunalskatter, trots att kommuner befinner sig i en situation som kommer kräva mer finansiering kommande år, inte mindre (Sveriges Kommuner och Regioner, 2025). Kommunernas ökade kostnader har både att göra med faktiskt ökade kostnader, till exempel på grund av demografiska förändringar, och med att kommunerna får ta den ekonomiska smällen när staten drar sig tillbaka. Att i denna situation hindra kommunerna från att höja skatten för att hjälpa sig själva med finansiering, vilket regeringens utredning ämnar att göra, innebär en dubbelbestraffning (LO, 2026b). Hur kommunerna ska finansiera sig själva i en situation med minskat statsstöd och ökade kostnader, utan att höja skatterna för att stärka finansieringen, förblir därmed ett frågetecken, och Sverigedemokraterna har bevisligen inte svaret.

Dessutom är den kommunala skatten redan ojämlig i sin effekt: diagrammet nedan ställer kommunalskattesatsen i Sveriges 290 kommuner mot respektive kommuns befolkningstäthet. Det blir här övertydligt att glesbefolkade kommuner redan har högre kommunalskatter, och därmed hade de också blivit värst drabbade av en sådan kommunal skattebroms.

Fungerar utjämningsystemet?

Kommunal skattesats efter antal invånare per kvadratkilometer

Figur 6. Kommunal skattesats efter antal invånare per kvadratkilometer.
Källa: Österlund, 2026.

Regionsektorn

Det totala budgetunderskottet för regionerna inför 2024 års budget uppskattades till 17 miljarder kronor (Sveriges Kommuner och Regioner, 2025). I budgeten för 2026 ligger statsbidragen kvar på samma nivå som 2025, vilket i sig innebär en urholkning av finanserna, och 2026 tappar regionerna dessutom 2 miljarder kronor till följd av att de tillfälliga sektorsbidragen till hälso- och sjukvården upphör (Sveriges Kommuner och Regioner, 2026a).

Det är först under 2025 som regionerna återigen visat ett positivt resultat efter två år av förluster på nästan 12 (2023) och närmare 10 (2024) miljarder kronor, se tabell 2.

Resultaträkning för regioner 2022–2025, miljarder kronor				
	2022	2023	2024	2025
Verksamhetens nettokostnader	-362,3	-408,7	(-433,8) -433,5	-431,1
Skatteintäkter	307,9	325,4	335	349,3
Generella statsbidrag och utjämning	78,3	79	(96,0) 95,7	90,6
Verksamhetens resultat	23,9	-4,3	-2,8	8,8
Årets resultat	9,3	-11,8	-9,7	8,3

Tabell 2. Källor: SCB, 2025 "Resultaträkning för regioner 2022–2024, miljarder kronor"; SCB, 2026 "Resultaträkning för regioner 2023-2025, miljarder kronor".
Notera: SCB visar olika värden för nettokostnader och generella statsbidrag och utjämning år 2024 i olika publiceringar. Det första rapporterade värdet är satt i parentes.

Vidare har regioner som är mer tätbefolkade haft bättre ekonomi än regioner som har färre invånare: 2025 gick Region Stockholm med den fjärde största vinsten i Sverige, med Dalarna, Kronoberg och Värmland före, medan Region Norrbotten gick med störst förlust, följt av Jämtland, Västernorrland och Västmanland (SKR, 2025, s. 62).

Att föra en ekonomisk politik som kommer hela Sverige till nytta är alltså inte vad Sverigedemokraterna gjort. Istället har de bidragit till en politik som innebär att både regioner och kommuner har tvingats kompensera för urholkade statsbidrag genom att höja inkomstskatterna. Tidöregeringen började mandatperioden med att dramatiskt underfinansiera både regioner och kommuner, vilket ledde till två svåra år 2023 och 2024. De försöker nu skyla över detta i slutskedet av mandatperioden genom marginellt ökade statsstöd.

Ökad statsskuld och oansvarig finanspolitik

Sverigedemokraternas valmanifestet är explicit med att trygghet och säkerhet har "överordnad ställning" och att "stora delar av det ekonomiska utrymmet kommer behöva gå till att återupprusta ett starkt försvar och rättsväsende". Det är alltså inte ett svek i sig att vård och skola prioriterats ner i förhållande till försvar och rättsväsende – det var SD:s uttalade hierarkin.

Däremot har statsskulden har ökat markant under Tidöregeringens mandatperiod, och regeringen har spenderat så mycket pengar att det nu inte finns något reformutrymme kvar fram till 2028, och det är ett brott mot Sverigedemokraternas löfte ... *att prioritera Sverige och att fullt ut finansiera våra reformer på ett sätt som inte spär på inflation och som är långsiktigt hållbart*. Tungviktare som Finanspolitiska rådet och Riksrevisionen har gått ut och riktat uppmärksamhet och skarp kritik mot Tidöregeringens finanspolitik för bland annat bristen på strukturellt sparande, användandet av lån som finansiering för reformer och den ökade statsskulden. Med andra ord: regeringen har fått kritik för att deras reformer varken är fullt ut finansierade eller långsiktigt hållbara; Sverigedemokraternas löfte är därmed tveklöst sviket.

Precis som i andra EU-länder har inflationen minskat i Sverige sedan 2022, då hela Europa drabbades av konsekvenserna av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och stigande energipriser. Den svenska inflationen har dock inte minskat mer än i andra länder. Tvärtom. 2025 låg den genomsnittliga inflationen i Sverige på 2,6 procent, strax över snittet i EU som var 2,5 procent. 2022 var inflationen mycket högre, 8,1 procent, men den låg under snittet i EU, som var 9,2 procent det året (tabell 3).

Årlig genomsnittlig inflation i EU 2022–2025, HIKP – alla poster

Land/område	2022	2023	2024	2025
Rumänien	12	9,7	5,8	6,8
Estland	19,4	9,1	3,7	4,8
Kroatien	10,7	8,4	4	4,4
Ungern	15,3	17	3,7	4,4
Slovakien	12,1	11	3,2	4,2
Lettland	17,2	9,1	1,3	3,8
Österrike	8,6	7,7	2,9	3,6
Bulgarien	13	8,6	2,6	3,5
Litauen	18,9	8,7	0,9	3,4
Polen	13,2	10,8	3,7	3,3
Grekland	9,3	4,2	3	2,9
Spanien	8,3	3,4	2,9	2,7
Sverige	8,1	5,9	2	2,6
Europeiska unionen*	9,2	6,4	2,6	2,5
Luxemburg	8,2	2,9	2,3	2,5
Slovenien	9,3	7,2	2	2,5
Malta	6,1	5,6	2,4	2,4
Tjeckien	14,8	12	2,7	2,3
Tyskland	8,7	6	2,5	2,3
Portugal	8,1	5,3	2,7	2,2
Euroområdet**	8,4	5,4	2,4	2,1
Irland	8,1	5,2	1,3	2,1
Danmark	8,6	3,4	1,3	1,8
Finland	7,2	4,3	1	1,8
Italien	8,7	5,9	1,1	1,6
Frankrike	5,9	5,7	2,3	0,9
Cypern	8,1	3,9	2,3	0,8
Belgien	10,3	2,3	4,3	3
Nederländerna	11,6	4,1	3,2	3

Tabell 3. Årlig genomsnittlig inflation i EU 2022–2025, HIKP – alla poster

Special värde : inte tillgängligt

*Uppgifterna avser det officiella EU-aggregatet. Detta ändras i takt med att nya EU-medlemsstater tillkommer och integrerar dem med hjälp av en kedjeindex-formel.

**Uppgifterna avser det officiella euroområdesaggregatet. Detta ändras i takt med att nya medlemsstater i euroområdet tillkommer och integrerar dem med hjälp av en kedjeindex-formel.

Statsskulden ökade med 93 miljarder kronor bara från 2024 till 2025 (Riksgälden, 2026). Mellan november 2022, i början av Tidöregeringens mandatperiod, och april 2026, har statsskulden ökat med 195,5 miljarder kronor (Ekonomifakta, 2026d). Detta är en ovanlig och oroväckande utveckling i hur svensk finanspolitik förs. Sedan 2016 har nämligen statsskulden varit på stadig nedgång, bara med undantag för coronapandemin 2020 (Riksgälden, 2026). I 2026 års budgetproposition underskred Tidöregeringen även målnivån för strukturellt sparande för både 2025 och 2026, och enligt Riksrevisionen har denna avvikelser inte motiverats tillräckligt (Riksrevisionen, 2025). Ökningen under denna mandatperiod är därför enbart en konsekvens av oansvarig ekonomisk politik och ett slöseri med statliga finanser.

Elisabeth Svantesson själv har hävdats att det varit ”nödvändigt” att skapa ett underskott i statsbudgeten för att kunna finansiera försvaret (TT, 2026a). Detta är dock blott en ursäkt för en ansvarslös politik, eftersom regeringen beslutat att låna pengar till försvaret men däremot fullt finansiera jobbskatteavdrag. Finanspolitiska rådet noterar själva i sin rapport från 2026 att det hade varit möjligt att finansiera försvaret utan ökad belåning. De skriver att ”Det är anmärkningsvärt att hävda att det är nödvändigt att avvika från saldomålet för att på kort sikt klara de ökade försvarsutgifterna, samtidigt som det uppenbarligen är möjligt att ytterligare sänka inkomstskatten med ett liknande belopp” (Finanspolitiska rådet, 2026, s. 153). Vidare har även Riksrevisionen varnat för regeringens användning av lån som finansiering för reformer: ”...en ordning där särskilda utgiftsposter hanteras utanför sedvanlig budgetprövning riskerar att undergräva budgetdisciplinen och kan på sikt leda till en ohållbar nivå på statsskulden” (Riksrevisionen, 2025, s. 4).

Skattesänkningar

När andra partier lovar hundratals miljarder mer till klimatpolitik, invandring och bistånd lovar vi att prioritera Sverige...

I stället för att ta möjligheten att höja skatten för de rika har Sverigedemokraterna blivit en del av ett politiskt block som gjort allt i sin makt för att sänka skatten för de rikaste: skattesänkningar har definierat Tidöregeringens mest påkostade prioriteringar i statsbudgeten. En av de viktigaste och dyraste reformerna har varit jobbskatteavdraget, som kostar hela 21 miljarder kronor år 2026 och 63 miljarder kronor sammanlagt fram till 2028 (Finanspolitiska rådet, 2026, s.

74). Denna reform innebär att offentliga finanser blir drastiskt försämrade över en lång tid framöver, vilket i sin tur riskerar att försämma, inte förbättra, sysselsättningsgraden (Finanspolitiska rådet, 2026). Jobbskatteavdraget tillfaller inte heller arbetslösa, och vidare har a-kassan eller aktivitetsersättningen inte indexerats, vilket gör att personer utan arbete får det ännu sämre över tid (Finanspolitiska rådet, 2026).

En annan kostsam reform som drivits igenom är sänkt matmoms. Matmomsens sänkning kostar Sverige 37 miljarder kronor år 2026 och 2027 (Finanspolitiska rådet, 2026, s. 74). En sänkt matmoms tillfaller framförallt de rikaste eftersom den minskade momsen ger större effekt på dyrare varor – de som får mest prissänkningar är alltså de rikare hushållen, eftersom de köper dyrare varor och lägger mest pengar på mat i kronor och ören (SVT Nyheter, 2025b). Hushåll som har en stram budget och främst köper basvaror får därmed inte lika stor utdelning av sänkt matmoms.

Om regeringen verkligen hade velat prioritera låginkomstfamiljer, och samtidigt föra en ansvarig ekonomisk politik, hade en matmomsreform kunnat utformas där enbart moms på basvaror sänks – en sådan utformning hade enligt SVT kunnat göra momssänkningen hela 21 miljarder kronor billigare (SVT Nyheter, 2025b). Jobbskatteavdraget och den sänkta matmomsen minskar Sveriges skatteintäkter betydligt, och sänkningen av matmomsen riskerar dessutom att bli permanent vilket leder till en statskassa i ännu sämre skick. Om regeringen hade varit seriös med att hjälpa barnfamiljer hade en höjning och indexering av barnbidraget varit en mycket mer effektiv reform.

De 37 miljarder som Tidöregeringen lägger på att sänka matmomsen hade också gjort större nytta på de svenska landsbygderna. Vi behöver öka den svenska matproduktionen, både av beredskapsskäl och för att på sikt hålla matpriserna nere när transportkostnaderna stiger. Närodlat är bra för Sverige, och på sikt bra för matpriserna.

Svenska lantbrukare skulle också behöva få ett starkare förhandlingsläge gentemot matjättarna. Det handlar om att öka konkurrensen i grossistled genom att till exempel skärpa kraven på butikskedjor, och göra det lättare att öppna och driva matbutiker, inte minst på mindre orter. Socialdemokraterna har till exempel föreslagit att EU:s regionalstöd ska användas för fungerande service och sund konkurrens på Sveriges landsbygder (Motion 2025/26:3733).

Det blir tydligt att Sverigedemokraterna i sin ekonomiska politik har hållit sig undan från att spendera på klimatpolitik, invandring och bistånd, vilket de visserligen utlovade i sitt vallöfte, men att ”prioritera Sverige”, som de skulle göra istället, har de inte gjort. Snarare har de prioriterat de *rikaste* i Sverige: det är den gruppen som har fått absolut mest fördelar av Tidöregeringens förda ekonomiska politik under denna mandatperiod. Det är en grupp som – dessutom – framförallt bor i storstäderna.

Sänkt skatt och ökat försvar på bekostnad av välfärden och klimatet

Välfärden i form av sjukvård och skola har fått lida på bekostnad av ökad finansiering för försvaret och ytterligare jobbskatteavdrag. I årets budget lägger Tidöregeringen 21 miljarder kronor på ännu ett jobbskatteavdrag, 16 miljarder på sänkt matmoms och 12 miljarder på försvaret, men endast 2 miljarder på kortare vårdköer, 3 miljarder på ökade resurser till skola och förskola och bara 1 miljard på tandvården (se tabell 4 nedan). Regeringen har inte heller satsat på att höja barnbidraget eller det generella grundavdraget, vilket hade kunnat hjälpa dem med lägre inkomster att få lika mycket sänkt skatt som dem med högre inkomster, något som LO:s chefsekonom Torbjörn Hållö noterat (Dagens Arena, 2026).

Åtgärder i BP26, med en budgeteffekt 2026 på 1 mdkr eller mer

Reform (summa i miljarder kronor)	2026	2027	2028
Jobbskatteavdrag inkl. sänkt skatt på pension	21	21	21
Sänkt moms på mat	16	21	0
Sänkt skatt på el	7	7	7
Högkostnadsskydd för hushåll, el och gas	1	0	0
Sänkt barnomsorgsavgift	1	2	2
Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd	1	2	2
Nedsatt arbetsgivaravgift för unga	6	6	0
Enklare 3:12-regler	1	1	1
Bättre villkor för svensk matproduktion	1	0	0
Kortare vårdköer	2	2	2
Ökade resurser till skola och förskola	3	2	1
Psykisk hälsa och suicidprevention	2	2	2
Kvinnors hälsa	1	1	0
Tandvård	1	1	1
Stärkt civilt försvar	1	2	3
Förstärkning av klimatlivet	2	2	2
Etablering av ny kärnkraft	1	1	3
Omprövning av utgifter och verksamheter	-2	0	0
Tillskott till försvaret	12	16	18
Stöd till Ukraina	36	45	5

Tabell 4. Källa: BP26, tabell 1.1.

Vårändringsbudgeten 2026 innebar dessutom ännu mer satsningar på tillfälliga reformer som minskar Sveriges ekonomiska och klimatmässiga hållbarhet på sikt: mer än hälften av vårens ändringsbudget användes till att sänka skatten på diesel och bensin (1,6 miljarder) och tillfälligt elstöd till hushållen (2,4 miljarder) istället för strukturella reformer. Löftet om att sänka elskatten har också uppfyllts, till en kostnad på 7 miljarder. Utöver detta subventionerar budgeten också flyg och färjor till Gotland med 125 miljoner, och 270 miljoner läggs på förslag inom rättsområdet (Tidningen Näringslivet, 2026).

Tidöregeringen med Sverigedemokraterna i spetsen duckar tydligt reformer som hade kunnat stärka både Sveriges ekonomi och klimatpolitik, menar LO:s chefsekonom Torbjörn Hållö som lyfter fram att regeringen hade kunnat satsa på till exempel mer stöd till kollektivtrafiken och större skrotningspremier för fossildrivna bilar, men att denna möjlighet inte tagits när chansen givits (Dagens Arena, 2026).

Ett skattesystem som vänder ryggen åt landsbygden

Sverigedemokraterna lovade att ”låta hela landet få del av välstånd” och att föra en industripolitik som skapar ”en större efterfrågan på riktiga jobb” (Sverigedemokraterna, 2022). Fyra år senare ser verkligheten annorlunda ut: skattelättnaderna har drivits igenom, men jobben har inte kommit – och det är landsbygden som fått betala notan.

Tidöregeringens ekonomiska strategi har i grunden handlat om att sänka skatter för företag, fåmansbolag och höginkomsttagare, med förhoppningen att detta ska leda till tillväxt och fler jobb. Regeringen motiverade det med att ”Sveriges alla företagare är nyckeln för att bryta lågkonjunkturen – de skapar jobb, nya innovationer och välstånd” (Regeringskansliet, 2025b). Denna idé om hur arbetstillfällen skapas stämmer dock inte. Konjunkturinstitutet har räknat på hur effektiva olika typer av ekonomiska stimulanser faktiskt är: om en procent av BNP läggs på offentliga investeringar minskar arbetslösheten med drygt en procentenhet, motsvarande 63 000 personer. Lägg samma summa på skattesänkningar på arbetsinkomster minskar den med bara 0,3 procentenheter – 17 000 personer (Blomqvist, 2024). Offentliga investeringar skapar alltså tre gånger fler jobb än skattesänkningar räknat på kronan. Ändå är det skattesänkningsslinjen som Tidöregeringen och Sverigedemokraterna valt.

Resultatet märks: Antalet pågående anställningar minskade i hela Sverige både 2024 och 2025 med 0,4 procentenheter, och när en svag återhämtning kom under 2026 var den geografiskt skev: Stockholm såg en ökning på 1,2 procentenheter, medan Norrbotten minskade med 0,1 och Västerbotten med hela 3,3 procentenheter (SCB, 2026d). Skattesänkningarna har med andra ord inte skapat jobb jämnt över landet – de har fördjupat klyftorna.

Underfinansiering av landsbygden

Det syns också i hur budgetpengarna har fördelats. I 2023 års budget fanns ett reformpaket kallat ”Hela landet ska leva” med totalt 5,8 miljarder kronor till landsbygden över tre år – för bredband, vägunderhåll, infrastruktur och vård. Det kan jämföras med de 11,25 miljarder som samma budget gav till ”trygghet och rättvisa”, där enbart Polismyndigheten tilldelades 3,28 miljarder. Men inte ens denna måttliga landsbygdssatsning varade. I budgeten för 2024 försvann rubriken ”Hela landet ska leva” helt (Prop. 2023/24:1). Budgetarna för 2025 och 2026 saknar ett eget reformpaket för landsbygden (Prop. 2024/25:1; Prop. 2025/26:1). I 2026 års budget är den enda landsbygdsreformen ”Nära vård i lands- och glesbygd” med 0,3 miljarder kronor per år under två år. Som jämförelse anslogs 1,3 miljarder under samma period till att placera intagna på anstalter utomlands

– en av Tidösamarbetets mindre påkostade migrationspolitiska reformer (Prop. 2025/26:1).

Med några månader kvar till valet, och efter att LRF har larmat om att krisen i Hormuzsundet riskerar att dramatiskt driva upp priserna på både drivmedel och konstgödsel, har regeringen beslutat om ett krisstöd för lantbruket. LRF begärde drygt 1,6 miljarder till lantbruksföretag och 29 miljoner till vattenbruket och yrkesfisket (TT, 2026b), och regeringen var lyhörda: detta krisstöd har nu drivits igenom (Kullgren, P; Svantesson m.fl., 2026). Dessutom tillsätter regeringen ett arealbaserat stöd riktat mot växtodlingen som ämnar att täcka upp till 85% av kostnaderna för gödsel och drivmedel (Kullgren, P; Svantesson m.fl., 2026). LRF har eftersökt en ökad finansiering och ökat statligt stöd under lång tid, och påpekade så sent som april 2026 att regeringens vårbudget ”...saknar åtgärder som möter lantbrukets mest akuta ekonomiska utmaningar. Höga priser på handelsgödsel och drivmedel fortsätter att slå hårt mot svensk livsmedelsproduktion” (TT, 2026c).

Parallellt har de satsningar som faktiskt hade kunnat skapa riktiga jobb på landsbygden monterats ned. Industrikivet, som syftade till att stödja industrins klimatomställning – i skog, stål, bioenergi och grön kemi, verksamheter som till sin natur finns utanför storstäderna – fick anslag i budgetpropositionerna för 2023 och 2024. I budgetpropositionen för 2025 nämns det inte alls (Prop. 2024/25:1). Det är en anmärkningsvärd frånvaro, eftersom det är just sådana gröna industrisatsningar som hade kunnat ge landsbygden en aktiv roll i omställningen snarare än att lämna den utanför.)a

Sverigedemokraternas syn på hur ojämlikheten ska lösas är avslöjande. Partiets faktiskt förda politik gör det tydligt att man inte vill höja skatten för de rika. I stället tänktes det att en omfördelning ska ske på ett annat sätt: ”En allt för stor del går idag till olika typer av bidrag och utgifter för personer som i låg utsträckning bidragit till det svenska samhällsbygget” (Sverigedemokraternas valplattform, 2022). Landsbygdens problem ska alltså inte lösas genom att omfördela resurser från de som har mest – de ska lösas genom att dra in stöd till de som anses ”bidra minst”. Det är en logik som inte för pengar till landsbygdens vägar, bredband, vårdcentraler eller industrier. En skattereform som höjer skatten för de allra rikare inkomstgrupperna, vilka ofta är koncentrerade i storstäderna, och samtidigt spenderar mer på regionala och kommunala statsbidrag, hade haft faktisk potential att jämna ut regionala skillnader.

Missad chans till kommunal skatteutjämning

Staten kan också utjämna skillnaderna mellan stad och land genom den kommunala skatteutjämningen. Inkomstutjämningen är statligt finansierad till 95 procent (Sveriges Kommuner och Regioner, 2026b).

I huvudsak ska de viktigaste delarna av välfärden finansieras genom kommunalskatten, som är en platt skatt på arbetsinkomster. Alla betalar lika många kronor per hundralapp. Det betyder att de första ihoptjänade hundralapparna beskattas lika mycket som höginkomsttagarnas tusende hundralapp. Det är bara den statliga inkomstskatten som är progressiv, alltså högre för de som har högre inkomster, och den skatten går – som namnet antyder – till staten.

Den statliga beskattningsrätten är inte inskränkt som kommunernas; staten skulle kunna välja att beskatta fastigheter, förmögenheter, arv och gåvor. Det har SD motsatt sig i regeringen. Att staten väljer att avstå från att beskatta allt detta, och från att t.ex. beskatta bankernas räntenetto (skillnaden mellan sparräntan och utlåningsräntan), är inte bara en förlorad chans till omfördelning och en missad möjlighet att öka jämlikheten i Sverige – att staten inte tar in mer skatt lämnar också kommunerna i sticket.

Kommunerna tar smällen för statens underfinansiering

När staten sparar in på den statliga arbetsmarknadspolitiken eller drar in den statliga sjukpenningen är det kommunernas socialtjänst som får ta smällen. När staten inte bygger ut Sis-hemmen får de kommunala hvb-hemmen ta hand om ungdomar med allt större och mer kostsamma behov. Staten har även bestämt att friskolor ska ha i princip fri etableringsrätt, och fri dragningsrätt på kommunal finansiering, trots att det gör det dyrare för kommunerna att finansiera skolan. Sverigedemokraterna har motsatt sig en reformering av friskolesystemet för att motverka detta. Det förslag om ett ”värdeöverföringsförbud” som Tidö-regeringen och Sverigedemokraterna lade fram i maj 2026 gäller enbart nya skolor (Regeringskansliet, 2026b; SVT Nyheter, 2026a).

För den stora och helt avgörande primärvården råder en liknande tvångslagstiftning som för skolan: här måste regionerna enligt ”lagen om valfrihetssystem” tillåta fri etablering av inte bara vinstdrivna skattefinansierade vårdcentraler utan hela floran av mer eller mindre seriösa mottagningar och nätläkare. (Se t.ex. Cubilla, 2024.) Det gör det svårare att få pengar att räcka till vårdcentraler på mindre orter.

Istället för fler jobb – 100 000 fler arbetslösa

Sänk arbetsgivaravgiften för alla företag. Särskilt företag i gles- och landsbygd behöver stimuleras för att klara tuffare tider och få fler att kunna anställa. Ineffektiva riktade lönesubventioner och andra särlösningar för utvalda grupper ska avskaffas för att istället göra det billigare att anställa generellt.

Medan arbetslösheten sjunker i Europa har den i Sverige ökat med cirka 100 000 personer sedan 2022 (LO, 2026), och Sverige uppvisar nu den tredje högsta arbetslösheten i hela EU (Ekonomifakta, 2026b). Trots att Sverigedemokraterna gick till val på en starkare arbetsmarknad har arbetslösheten under den gångna mandatperioden kontinuerligt ökat: från 7,3 % oktober 2022 till 8,7 % i mars 2026 (Ekonomifakta, 2026a). Dock har glesbygden generellt sett en lägre arbetslöshet och högre sysselsättningsgrad än storstäderna, detta gäller även för 2026 (Unionen, 2026b).

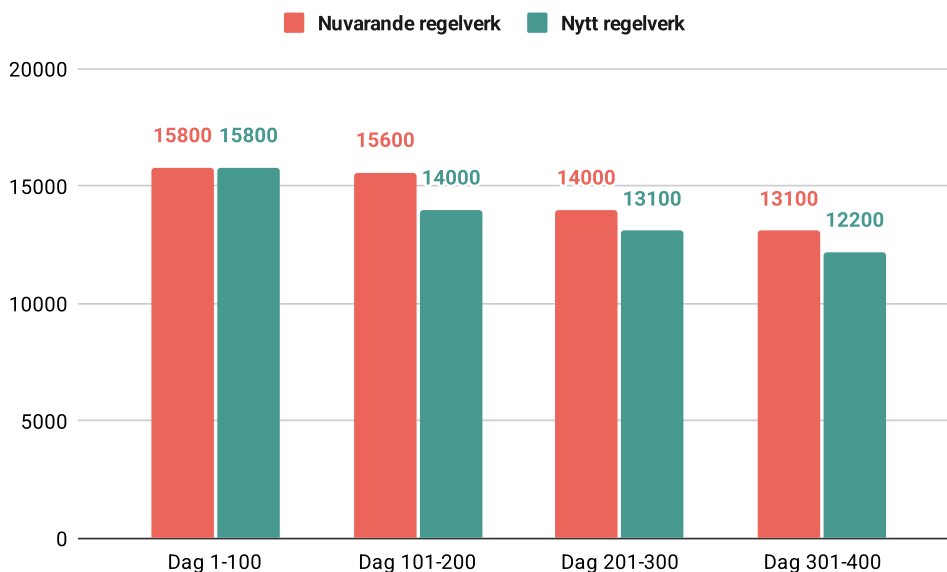
Sverigedemokraterna och Tidöregeringen har inte hållit sitt löfte om en sänkt arbetsgivaravgift för alla företag, men löftet har uppfyllts till viss del: de har sänkt den tillfälligt för unga mellan 19 och 23 år från 1 april 2026 till 30 september 2027, och endast för löner upp till 25 000 kronor per månad (Arbetsförmedlingen, 2026). Detta är återigen ett exempel på en kortsiktig politik från Tidöregeringens håll, med riktade insatser som inte ändrar jobbpolitiken på systemnivå och som endast tillfaller en begränsad del av befolkningen, i detta fall unga.

A-kassan har inte stärkts – utan försämrats

Stärk och förstärk A-kassan. Tillfällig arbetslöshet ska inte behöva bli en privatekonomisk kris. Tryggheten för den som drabbas av arbetslöshet ska öka. Fler ska få ersättning vid arbetslöshet genom att A-kassan fullt ut inryms i det gemensamma välfärdsåtagandet.

Samtidigt som 100 000 fler har blivit arbetslösa har A-kassan försämrats märkbart den senaste mandatperioden. Ersättningsgraden trappas ner fortare, och dessutom har extra ersättningsdagar för föräldrar plockats bort (Akademikern, 2025). A-kassan har alltså inte blivit starkare utan försämrats, med sämre trygghet och lägre ersättningsnivåer.

Försämrad A-kassa: Snabbare nedtrappning

Figur 7. Inkomst (efter skatt) för barnskötare vid arbetslöshet, medlem i fack/a-kassa kr/månad, avrundat.

Källa: LO, 2025, rapport "Arbetarhushållen – inte råd att förlora jobbet" Diagram 16.

Anm: Ersättning beräknad för 2025 med lön på 27 860 kr/månad i Alvesta

Bidragsreform – för att dölja arbetsmarknadspolitiskt misslyckande

Tidöregeringen saknar en effektiv jobbpolitik, och de döljer detta bakom en bidragsreform. Regeringen säljer in reformen som sysselsättningspolitik, men dess fyra delar fokuserar på kontroll och sänkta kostnader i stället för strukturellt jobbskapande (LO, 2026). Ekonomiska reformer som jobbpremien faller platt eftersom de missar grundproblemet: bristen på matchning och utbildning. Utan rätt kompetens hjälper det inte att det blir "lönsammare" att ta jobb man inte är kvalificerad för, och de skärpta aktivitetskraven blir utan kompetenshöjning bara ett administrativt hinder. Värst slår det nya bidragstaket och kvalificeringen till socialförsäkringen: Tidö menar att arbete ska löna sig, men konsekvensen blir att barnfamiljer pressas under existensminimum. Sammantaget minskar inte arbetslösheten, i stället ökar risken för barnfattigdom och lönedumpning när personer som hotas av indragen försörjning tvingas acceptera osäkra anställningar.

Kompetensutvisningar utarmar landsbygden

Inom ett område kan Sverigedemokraterna bocka av sina vallöften, punkt efter punkt: migrationspolitiken. Nu börjar konsekvenserna av politiken märkas. Människor mister sina uppskattade grannar, sina klasskompisar och sina handbollstränare. Oumbärlig vårdpersonal utvisas vilket förvärrar kompetensbristen, som redan är särskilt kännbar på landsbygden.

Kompetensbrist

Brist på personer med rätt yrkeserfarenhet och rätt utbildning har uppgivits vara den primära respektive den tredje vanligaste orsaken till att företag har svårt att rekrytera personal, enligt en undersökning från Svenskt Näringsliv (Svenskt Näringsliv, 2026). Samtidigt uppger hela 70 % av Unionens fackklubbar att Arbetsförmedlingen brister i sin uppgift att hjälpa företagen med kompetensutveckling (Unionen, 2026a, 2026b). Därför är det ett stort problem, inte bara moraliskt utan även ekonomiskt, att Sverigedemokraterna driver på en migrationspolitik som stänger ute tusentals människor med potential.

Det som vi också riskerar att gå miste om med SD:s migrationspolitik är Sveriges möjlighet att attrahera spetskompetens i framtiden. Klimatpolitiska rådet har även lyft att de ökade utvisningarna har en negativ påverkan på Sveriges möjlighet att uppnå klimatmålen på grund av den minskade kompetensförsörjningen som följer dessa beslut. Kommuner som står i centrum för den gröna omställningen har visat sig ha brist på arbetskraft inom i princip alla områden, enligt en rapport från Kommunal (Bucht och Lindqvist, 2025), vilket vidare styrker att klimatet, migrationen och kompetensförsörjningen är tätt sammanlänkade processer.

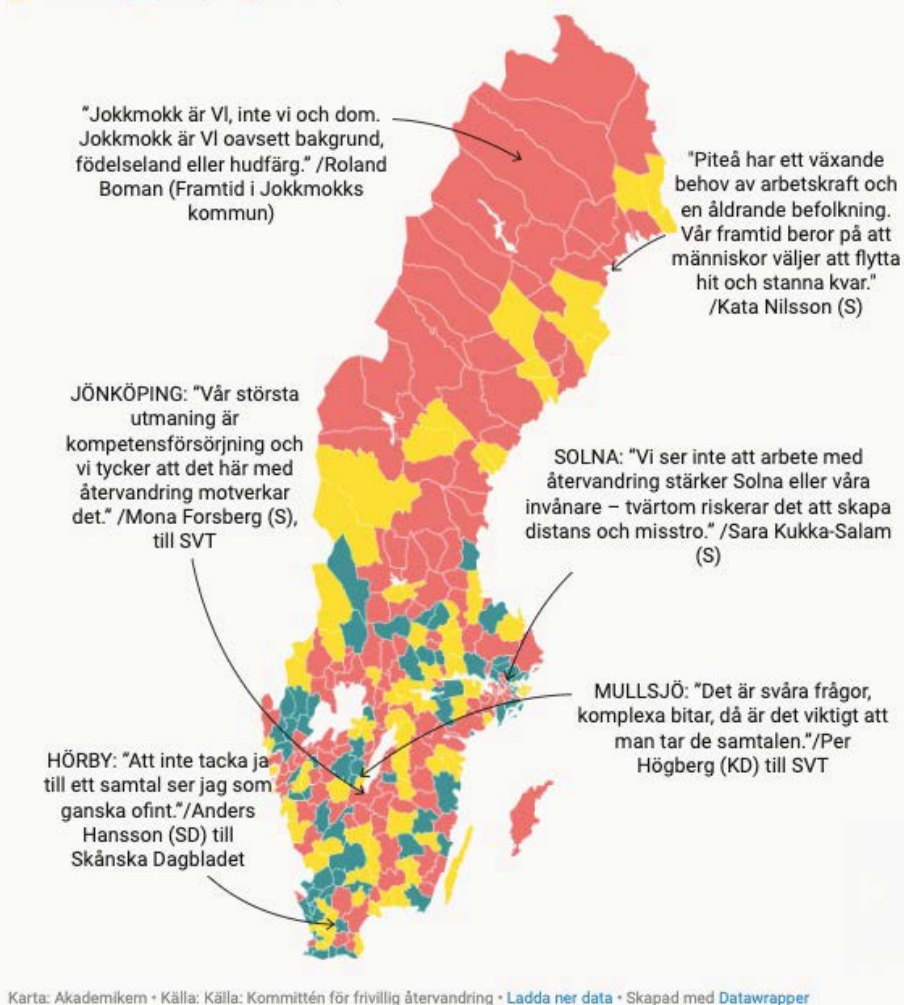
Sverigedemokraterna har under mandatperioden även drivit på för kraftigt ökade återvändningsbidrag: nivån höjdes 2026 till hela 350 000 kronor per vuxen (personer över 18 år) och 25 000 kronor per barn. Ett hushåll kan få upp till 600 000 kr (Migrationsverket, 2026). Men kommunerna själva har starkt varit emot en sådan satsning. Många kommuner i norr, och även glesbygskommuner i syd, poängterar att deras välfärd och deras arbetsmarknad behöver mer folk, inte mindre. Detta blev tydligt under hösten 2025 då regeringens nationella samordnare för återvandring skickade ut en inbjudan till möte om återvandring till Sveriges alla kommuner: inbjudan avvisades av 136 av 290 kommuner (Akademikern, 2026). Många motiverade avvisandet just med att man inte vill gå miste om kompetens. Kirunas kommunstyrelses ordförande Mats Taaveniku (S) skrev i sitt brev ”Att människor väljer att bygga sina liv här i vår kommun är inte ett problem, det är en tillgång” (Aftonbladet, 2025).

136 kommuner har tackat nej till besök

136 kommuner har tackat nej till besök från nationella samordnaren för frivillig återvandring. Drygt 70 har tackat ja och bokat besök. Kartan bygger på uppgifter från Kommittén för frivillig återvandring.

Svar

Inte svarat Tackat ja Tackat nej

Figur 8. Akademikerna, 2026. Kommunerna som tackade nej till återvandringsbesök. <https://akademikern.se/kommunerna-som-tackade-nej-till-atervandringsbesok/>

Det råder ingen brist på exempel på de negativa effekter som Sverigedemokraternas hårdföra migrationspolitik har haft på glesbygden och välfärdssektorn. Utvisningarna har lett till en kännbar förlust av både kompetens, social gemenskap och framtidstro i hela landet. I Ljungby fick 20-åriga golvläggaren Ahmad Jarad besked om utvisning i maj 2026. Ahmads chef, John Törnkvist, uppger att utvisningen innebär en enorm förlust för företaget: Ahmad var den första lärlingen de fått tag på under sex år (Sveriges Radio, 2026a). I Skellefteå kommun förlorade ett äldreboende fem av sina ca 40 anställda till följd av utvisningarna, och enhetschefen Jan Lindberg poängterar att kommunen behöver fler människor, inte färre (Arbetet, 2025b). I Harads, i Bodens kommun, har utvisningarna ock-

så slagit hårt: 20 anställda inom ortens äldreomsorg utvisades på två år, totalt 25 procent av personalstyrkan (SVT Nyheter, 2025a). Även i storstäderna är det ett stort problem med utvisningar av uppskattade och kompetenta kollegor: i Lund utvisades en specialistsjuksköterska, med kort varsel, som varit i Sverige i sex år. Kollegorna beskriver hur det påverkar organisationen: ”Det påverkar en redan skör arbetsplats. Så är det inom all sjukvård, i Lund och i Sverige. Vår arbetsplats var stabil när han var här, säger Anna-Carin Nilsson” (Sydsvenskan, 2025).

Arbetskraftsinvandring

Det går inte heller att lösa personalbrist och demografiska underskott med hjälp av endast arbetskraftsinvandring. Detta eftersom premissen för att få arbetskraftsinvandra är att en person har ett jobb innan ankomsten till Sverige, men språkkrav inom många yrken gör ett sådant upplägg näst intill omöjligt. Dessutom gör den nya höga lönenivån för arbetskraftsinvandring det näst intill omöjligt för personer i vissa yrkesgrupper att arbetskraftsinvandra: den nya höjda nivån är 33 390 kr i månaden (Regeringskansliet, 2025b); medianlönen för en undersköterska låg på 32 400 kr per månad 2025 (Jobbland, 2025).

Att lönekraven är orimliga visar inte minst det faktum att regeringen redan nu – efter skarp kritik – beslutat om att hela 27 yrkesgrupper från det nya lönekravet från 1 juni. Dessa grupper behöver endast uppnå en lön motsvarande 75 procent av medianlönen, vilket motsvarar nästan 28 000 kronor, medan övriga måste tjäna 90 procent av medianlönen, det vill säga drygt 33 000 kronor (Sveriges Radio, 2026e). Bland de yrkesgrupper som omfattas av undantaget finns bland annat skogsarbetare, undersköterskor, sjuksköterskor samt arbetstagare inom tech-sektorn och industrin. Bärplockare i skog undantas istället helt från möjligheten att arbetsinvandra (Sveriges Radio, 2026e). Hur bärplockningen ska organiseras utan arbetskraftsinvandring från t ex Thailand framkommer inte.

I samband med striktare regler för arbetskraftsinvandring har Sverigedemokraterna också drivit igenom striktare regler för anhöriginvandring. Nu har anhöriga striktare försörjningskrav, antalet människor som definieras som anhörig har minskat, och en väntetid på två år införs (Regeringskansliet, 2025a). Detta är särskilt oroande då Konjunkturrådet har visat att direkt arbetskraftsinvandring har haft begränsat inflytande på välfärdssektorns personalförsörjning, medan det som faktiskt har bidragit med ökad rekryteringsbas till sektorn är just anhörig- och flyktinginvandring (Nordström Skans m.fl., 2026). Att utvisa dessa personer innebär alltså att utvisa en stor grupp människor som hade kunnat bidra till Sveriges välfärd och välstånd: när SCB har följde upp cirka 20 000 personer som fick uppehållstillstånd och var kvar i Sverige 2022, var hela 34–38 procent av de sysselsatta männen anställda inom vård och omsorg och socialtjänst, vilket är att jämföra med 5 procent i referensgruppen födda i Sverige (Nordström Skans m.fl., 2026, s. 93).

Permanenta uppehållstillstånd

I en uppmärksammas lagrådsremiss har Tidöregeringen och SD lagt fram förslag om att människor med asylrelaterade uppehållstillstånd inte ska kunna beviljas permanent uppehållstillstånd. Lagrådsremissen sticker inte under stol med att målet är att avveckla möjligheten att få permanenta uppehållstillstånd. Dessa lagar föreslås träda i kraft 12 juli samt 2 oktober 2026 (Regeringskansliet, 2026c). En sådan utfasning av permanenta uppehållstillstånd innebär en katastrof både på personlig och på samhällelig nivå. I väntan på ett definitivt svar sätts livet på paus i årtal, vilket innebär att långsiktiga planer gällande utbildning, jobb och möjlig flytt också pausas.

Detta är särskilt viktigt för landsbygden som idag präglas av en kontinuerlig befolkningsminskning till följd av utflyttningar och en åldrande befolkning. Landsbygdsorter gynnas av långsiktigheten i permanenta uppehållstillstånd, då detta ökar chansen för individer att vidareutbilda sig och ta de jobb som finns lokalt; det finns ett stort behov av människor som stannar på platsen istället för att flytta till större städer. Sverigedemokraternas pådrivning av tillfälliga uppehållstillstånd urholkar alltså landsbygden istället för att utveckla den. Med Sverigedemokraternas senaste initiativ: att kunna dra tillbaka permanenta uppehållstillstånd (Regeringskansliet, 2025c), finns det inte heller någon trygghet i att man väl får stanna efter att man efter årtal äntligen fått ett positivt besked som ska gälla permanent.

Under rubriken *”Stärk välfärden i hela landet”* lovar Sverigedemokraternas valmanifest att *”läkare, specialistsjuksköterskor och behöriga lärare som väljer att ta anställning i landsbygd och glesbygd, där stor brist på deras kompetens råder, ska få en årlig avskrivning av sina studieskulder.”* Det är ett förslag som lades fram av Kommunutredningen redan 2020 (SOU 2020:8, 2020), men inga steg har tagits mot att förverkliga löftet under mandatperioden. Tidöregeringen har visserligen lagt fram förslag om att införa en betald polisutbildning. För att kvalificera sig för avskrivning av studieskulden föreslås att den enskilde ska ha tjänstgjort som polis i minst tre år efter studierna, inom en tidsperiod om åtta år, skriver regeringen i ett pressmeddelande, dock finns det inget krav på att tjänstgöra just på landsbygd eller glesbygd. (Regeringskansliet, 2026).

Tåget stannar inte här – infrastruktursatsningarna som uteblev

Sverigedemokraterna vill rikta om prestigesatsningar på höghastighetståg till snabbare och mer trängande behov av att rusta upp transportinfrastrukturen inom alla trafikslag.

Järnvägen

Att lägga ner satsningen på höghastighetståg var ett av de första besluten som fattades efter att M, KD och L tillsammans med SD fick majoritet i riksdagen efter valet 2022.

Därmed försvann en viktig möjlighet att avlasta den befintliga järnvägen och lämna plats för transport av mer gods på järnväg. Det hade också kunnat avlasta vägarna och göra det tryggare för den som behöver ta bilen, så att det inte blir dygnslånga köer och trafik kaos så snart det snöar i Skåne (Bengtsson, 2024). Denna satsning på att avlasta vägarna stoppades alltså av SD, och Sverigedemokraterna har istället prioriterat att underlätta för ännu mer lastbilstrafik genom att sänka skatten på tunga lastbilar. Konsekvenserna av detta för klimatutsläppen är tydliga: inrikes transporter släppte ut 16,85 miljoner ton växthusgaser under 2024, att jämföra med 13,95 miljoner ton år 2022 (Naturvårdsverket, 2025).

Den nationella planen för infrastruktur, som regeringen presenterade i april 2026, anger att man ska komma tillrätta med underhållsskulden för vägar och järnvägar till 2050. Hela underhållsskulden för väg ska åtgärdas redan till 2037, men bara 10–15 % av järnvägens underhållsskuld. Samtidigt säger man att man ska klara hela järnvägens underhållsskuld till 2050. Man kan ifrågasätta realismen i att kunna åtgärda 85–90 % av skulden under perioden 2038–2050, när man endast klarar 10–15 % fram till 2037 (Trafikverket, 2025). LO påpekar i sitt remissvar att regeringen borde öka resurserna för infrastruktursatsningar, inte minst för att möta de krav som nyindustrialiseringen ställer (LO, 2024). För att öka effektiviteten borde staten kliva fram, och till exempel ta kontroll över järnvägsunderhållet som idag upphandlas av privata aktörer. Detta är också något som järnvägsarbetarnas fackförbund Seko kräver sedan många år. Staten måste också satsa på kompetensförsörjningen. Yrkesutbildningarna och den yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningen måste byggas ut för att säkra kompetens till både drift och underhåll av transportinfrastrukturen, samtidigt som arbetsvillkoren behöver bli bättre så att fler söker sig till de viktiga jobben som bygger Sverige starkare (LO, 2024).

Kollektivtrafik

I boken *Livet som pågår här* (Palmér Rivera & Pelling, 2024) vittnar landsbygdsbor om att bilen är en absolut nödvändighet för att klara vardag och jobb på grund av bristen på utbredd kollektivtrafik. Även om förbättringar görs, som anropsstyrd kollektivtrafik i Sollefteå, är bristen på fungerande alternativ till bilen fortfarande ett utbrett problem på mindre orter.

Priset är också viktigt för tillgängligheten. Fri kollektivtrafik är avgörande för att unga från ekonomiskt utsatta familjer ska kunna delta i fritidsaktiviteter samt söka sommar- och deltidsjobb (Majblomman, 2023). Enligt RISE:s beräkningar skulle det kosta 564 miljoner kronor per år att låta alla 12- till 18-åringar åka gratis på kvällar, helger och lov, vilket motsvarar en tiondel av regeringens sänkta bensinskatt (Dagens Arena, 2025).

Löftet var trygghet och närvaro – nu släcks gatubelysningen

Sverigedemokraterna lovade i sin valplattform ett tryggare samhälle med ”hög närvaro av polis och ordningsvakter” och att ”poliserna måste bli många fler” (Sverigedemokraternas valplattform, 2022). Men medan partiets retorik kretsar kring närvaro och trygghet monteras den faktiska statliga närvaron på landsbygden ner bit för bit. Ett exempel är gatubelysningen.

SVT:s Uppdrag granskning visar hur regeringens myndighet Trafikverket har i uppdrag att montera ner vägbelysning i byar de kommande åren, på grund av ren kostnadseffektivisering: ”Ska vi sätta belysning överallt – det är inte möjligt – utan vi sätter den där den gör störst nytta. Det är vårt uppdrag att tänka så”, säger Trafikverkets företrädare till Uppdrag granskning (Sveriges Television, 2026). En formulering som blir talande för inställningen till landsbygden.

Flyg för de få istället för tåg för många

Sverigedemokraterna lovade att ”bevara inrikesflyget och Bromma flygplats”. Valplattformen understryker att Bromma flygplats ”värde inte kan betonas tillräckligt”. Detta var alltså en tydlig prioritering för Sverigedemokraterna, och Bromma finns kvar. Dock finns just nu bara fyra reguljära flyglinjer kvar (till Trollhättan, Malmö, Växjö och Visby). Att hålla flygplatsen öppen för förbindelser med dessa städer (och för ett stort antal privatjets) kostar staten uppemot 100 miljoner kronor om året, (Branschaktuellt, 2025), pengar som annars hade kunnat hålla regionala flygplatser öppna, eller satsats på ökad tågtrafik.

Inrikesflyget har fått en nödinjektion med en halv miljard på slutet av mandatperioden (Aftonbladet, 2026), bland annat med motiveringen att inrikesflyget behövs för att säkra tillgången till vård i hela landet. Av summan går dock 400 miljoner

Staten har tagit ner skylten – den statliga närvaron har minskat

Staten är mindre närvarande på landsbygden än tidigare. Enligt Landsbygdsbarometern 2026, som mäter opinionen bland dem som faktiskt bor i glesbygd, anser 9 av 10 landsbygdsbor att statlig närvaro i hela landet är viktig (Hela Sverige ska leva, 2026). Den uppfattningen delas uppenbarligen inte av den regering som Sverigedemokraterna utgör ett stöd för: istället har den statliga närvaron dragit sig tillbaka.

Arbetsförmedlingen och statliga uppdrag

Arbetsförmedlingen är det tydligaste exemplet. Nedmonteringen startade redan 2019, när Moderaternas och Kristdemokraternas minskade budget ledde till nedläggningen av 130 av 242 lokalkontor. Tidöregeringen har sedan fortsatt på samma spår: antalet kommuner där Arbetsförmedlingen har fast bemannade kontor har minskat från 170 kommuner i slutet av 2018 till 81 kommuner i mars 2026 (Unionen, 2026a).

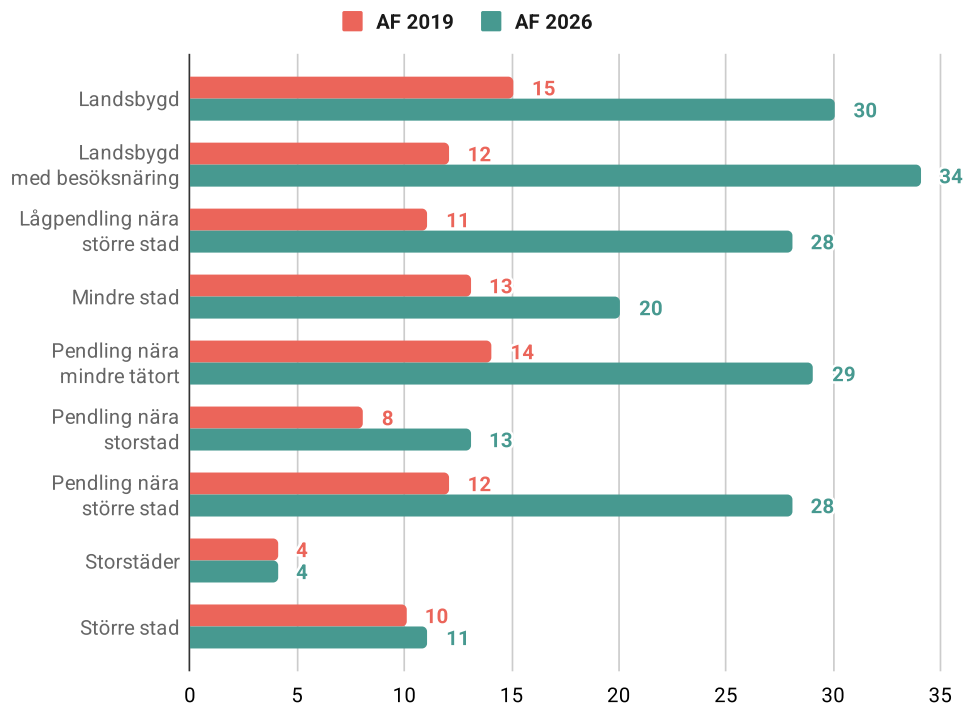
Det betyder att mer än hälften av de kommuner som tidigare hade ett kontor nu saknar ett. I de nordliga länen, Västerbotten, Jämtland, Norrbotten och Dalarna, har dessutom avståndet till närmaste kontor ökat mest. För invånare i landsbygdskommuner med besöksnäring har det genomsnittliga avståndet till närmaste kontor nästan tredubblats, medan invånare i storstäder knappt märkt av förändringen (Unionen, 2026a).

Det privata alternativet fyller inte tomrummet. De privata rusta-och-matcha-leverantörerna som tog över delar av arbetsförmedlingens roll etablerar sig där det är lönsamt, vilket är i städerna. I de 23 storstadskommunerna finns 474 sådana etableringar. I 35 landsbygdskommuner finns sammanlagt 48 (Unionen, 2026a). Samtidigt har antalet inskrivna vid Arbetsförmedlingen ökat i de flesta län mellan 2023 och slutet av 2025, medan deltagare i arbetsfrämjande program har minskat i nästan alla län (Unionen, 2026b). Fler människor behöver hjälp och färre får den.

Mellan 2004 och 2024 tillkom 75 000 nya statliga jobb i Sverige – men landets 55 landsbygdskommuner förlorade under samma period nära 1 700 statliga tjänster (SVT Nyheter, 2026b). Statens expansion har skett i städerna; dess nedskärningar har skett på landsbygden. Statliga servicekontor – den sista utposten av fysisk myndighetsservice för många glesbygdsbor – har också bantats: efter neddragningar i budgetpropositionen för 2025 beslutades att avveckla cirka 35 lokala servicekontor under 2025–2026, varav 23 redan har lagts ner (Unionen, 2026a).

Ojämligheten drar ifrån

Landsbygders avstånd till arbetsförmedlingen har ökat medan storstädernas avstånd inte har påverkats

Figur 9. Avstånd till närmaste arbetsförmedling efter kommuntyp, kilometer
Reproducerat från Unionen 2026a, Diagram 3. Unionen har använt sig av källa: Infostat, SCB och egna beräkningar.

Kommuner med kortast avstånd		Kommuner med längst avstånd	
Kommun	Avstånd i km	Kommun	Avstånd i km
Sundbyberg	1,9	Ånge	63,4
Solna	2,1	Malung-Sälen	63,6
Järfälla	2,8	Åre	67,6
Stockholm	2,9	Strömstad	78,2
Sollentuna	2,9	Arjeplog	82,1

Tabell 5. Unionen, 2026a. Längst och kortast avstånd till närmaste arbetsförmedling 2026

Staten vill dra tillbaka sitt ansvar för djursjukvården

Idag finns det bygder i Sverige som helt saknar veterinärberedskap under kvällar och helger. Tidöregeringen har tillsatt en utredning som föreslår att staten inte längre ska ansvara för den veterinära beredskapen för sällskapsdjur (Regeringskansliet, 2025e). I praktiken skulle det innebära att djurägare på landsbygden tvingas ta smällen där privata, vinstdrivande aktörer inte tycker att det är tillräckligt lönsamt att vara tillgängliga.

Vården gynnar storstaden

Öka statens ansvar för sjukvården. Utred hur delar av sjukvården skulle kunna överföras till statligt huvudmannaskap med inslag från framgångsrika nordiska exempel. Antalet utbildningsplatser ska öka i bristyrken som t.ex. barnmorskor och fler händer i vården ska leda till bättre arbetsmiljö.

Genomförda sjukvårdsreformer

Sjukvården har varit ett viktigt område för regeringen: under mandatperioden har hälften av Tidöavtalets föreslagna sjukvårdsreformer genomförts och hälften har påbörjats (Sverigedemokraterna, 2026). Att öka statens ansvar för vården var ämnet för en utredning som Tidö lanserade, men utredningens slutsatser avråder från delvist statligt huvudmannansvar och lämnar inga förslag kring ett helt statligt huvudmannansvar (Regeringskansliet, 2025a). Det har även tillkommit en ny statsbidragsförordning med syfte att öka statens inflytande, och regionerna kommer nu behöva visa på konkreta resultat för att få ta del av vissa statsbidrag (Sverigedemokraterna, 2026). De prestationsbaserade medlen väcker dock frågor kring minskat regionalt inflytande över vården. (Sveriges Kommuner och Regioner, 2026a). Risken är att statsbidragen premierar ”prestationer” som är lätta för storstadsregionerna att uppnå, och straffar mindre regioner med ännu mindre statsstöd.

En av Tidöavtalets totalt 26 sjukvårdsreformer heter ”Utveckla sjukvård i landsbygd och glesbygd”. Genomförandet av denna reform innebär att Tidöregeringen har 1) fullföljt en utredning om stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård, 2) beviljat Norra sjukvårdsregionförbundet 16 miljoner kronor för ett projekt om god och nära vård i glesbygden och 3) beviljat Glesbygdsmedicinskt centrum bidrag på fem miljoner kronor (Sverigedemokraterna, 2026). Totalt innebär denna satsning alltså 21 miljoner kronor i direkt satsning på gles- och landsbygds-sjukvård.

Utöver detta har 300 miljoner i statsbidrag för utveckling av en god och nära vård riktats till specifikt glesbygdskommuner och glesbygdsregioner (Socialstyrelsen, 2025). Reformen som ämnar att utveckla sjukvården i landsbygden och glesbygden har alltså kostat 321 miljoner kronor totalt. Gles- och landsbygdsvården tilldelades i 2026 års budgetproposition 0,3 miljarder år 2026 och 2027, men det är noterbart att budgeten tillägnar 0 kronor till denna reform år 2028 och därmed avvecklar satsningen efter endast två år (Prop. 2025/26:1).

Dessutom ska denna ”satsning” sättas i perspektiv: investeringarna i glesbygdens sjukvård kan jämföras med kostnaderna Tidöregeringen lägger på straffskärpningar och förstärkning av Kriminalvården: bara 2026 får denna reform 0,75 miljarder kronor, och detta planeras öka till 2,20 miljarder år 2027, för att

landa på hela 5,83 miljarder kronor år 2028 (Prop. 2025/26:1). Budgeten ägnar alltså 0,6 miljarder till nära vård i lands- och glesbygd på tre år, medan skärpta straff och kriminalvården får 8,78 miljarder inom samma tidsram. Sjukvårdsministern Acko Ankarberg Johansson säger ”Att säkerställa god och nära vård i glesbygd är en av regeringens viktigaste prioriteringar...”(Regeringskansliet, 2025d), men vid närmare granskning ekar alltså uttalandet tomt.

Trots satsningarna har problemen med vårdköer och ojämlig tillgång till vård över hela landet inte lösts. Hur mycket vården *faktiskt* har prioriterats syns i 2026 års budgetförslag, som SD själva varit med och tagit fram: nästan två tredjedelar av reformutrymmet går i denna budget till skattesänkningar (79 miljarder kr), och endast fem miljarder till vården (Vårdfokus, 2025).

Privat vård finns i storstäderna – och förvärrar kompetensbristen på landsbygden

Trots att det sedan länge är känt att privat, vinstdriven vård främst gynnar storstäder och områden med högavlönade (se t ex Vårdanalys 2014, Dahlgren 2018, Dahlgren & Pelling 2021), har Sverigedemokraterna under mandatperioden motsatt sig en begränsning av vinster och vinstdrift i välfärden. Att de privata ”alternativen” framförallt etablerar sig i storstäderna märks tydligt på fördelningen av vårdval. Antalet valfrihetssystem enligt LOV skiljer sig drastiskt mellan regionerna: Region Stockholm har 38 valfrihetssystem medan regioner såsom Norrbotten, Värmland och Dalarna har mindre än 5 (Socialdemokraterna Stockholm, 2026, s. 13). Specialistläkarna etablerar sig där patienterna är mest lönsamma, och det dränerar landsbygden på kompetens.

Vårdplatser och vårdköer

Tidöregeringens satsningar på ökade vårdplatser har gett viss effekt: mellan 2022 och 2024 minskade antalet disponibla vårdplatser, men mycket tyder på att trenden i viss mån har vänt till en positiv utveckling 2025 (Myndigheten för vård- och omsorgsanalys, 2026). Enligt Myndigheten för vård- och omsorgsanalys saknas det tillräcklig data för att dra tyngre slutsatser, men i 13 av de 15 regioner som valdes ut för analys i myndighetens rapport från 2026 så ökade antalet vårdplatser under 2025 jämfört med 2024 (Myndigheten för vård- och omsorgsanalys, 2026). Sjukvårdsministern Elisabeth Lann (KD) har själv lyft att ”Vi ser en svagt, svagt positiv trend när det kommer till vårdköerna” men konstaterar att ”Det är uppenbart att det vi gjort hittills är otillräckligt” (Vårdfokus, 2025).

SD motarbetar lösningar på strukturella problem i vården

Regeringen har försökt undkomma kritik för försämrad vård till följd av striktare migrationspolitik genom att skapa undantagsregler för personer som arbetar inom vårddyrken. Sverigedemokraternas och Tidöregeringens lösning på vårdkrisen har, förvånansvärt nog, därmed stundtals stavats arbetskraftsinvandring: undersköterskor ska till exempel undantas lönekravet i de nya reglerna som gäller för arbetsinvandring (Arbetet, 2026a).

Detta undantag löser dock inte de strukturella problemen inom vården, det vill säga dåliga arbetsvillkor. Rimliga arbetsvillkor är det som hade hjälpt vården som mest. Som Kommunal påpekar är det som saknas i vården inte människor som *kan* arbeta i vården, utan bristen på människor som *vill* arbeta i vården (Arbetet, 2026b). Vårdförbundets ordförande Sineva Ribeiro intygar att bättre villkor är vad som önskas: ”Om man ändå ska rikta pengarna så gör det till professionerna, så att regionerna ser till att professionerna får bra lön och arbetsmiljö. Är vi kvar blir det inga vårdköer. Vårdköerna har uppstått för att det inte finns personal”, säger hon (Vårdfokus, 2025).

Tidöregeringen och SD har gjort få framsteg för vårdens arbetsvillkor och motarbetar i stället flera förbättringsförslag. De säger nej till LO:s krav på en arbetstidsförkortning till 35 timmar (Kollega, 2026), en reform som hade kunnat göra deltidarbete till betald heltid i en sjukskrivningstyngd sektor (Kommunal, 2026). SD röstade i november 2025 dessutom emot ett förslag om att slopa karensavdraget (Arbetet, 2025a), trots att de tidigare varit positiva till att ta bort det för just vårdanställda som saknar möjlighet att jobba hemifrån.

Tandvård

Tandvården ska helt ingå i den allmänna välfärden. Sverigedemokraterna vill slutligen fullt ut inrymma tandvården i den allmänna välfärden för svenska medborgare. Samma högkostnadsskydd som gäller i sjukvården ska gälla för tandvård. Den kraftigt subventionerade tandvården för asylsökande, illegala invandrare och i övrigt ej svenska medborgare ska samtidigt avskaffas.

Sverigedemokraterna gick till val på stora löften om en ny tandvårdsreform, och detta har under mandatperioden drivits igenom – men bara för äldre. ”Den största tandvårdsreformen på över 20 år” innehåller ett högkostnadsskydd som enbart gäller alla över 67 år, en reform som trädde i kraft 1 januari 2026 och där staten står för 90 procent av kostnaden (Berg, 2026; Sverigedemokraterna, 2026). Reformen finansierades, som Hejaolika konstaterar, med stoppad tandvård för unga: den avgiftsfria tandvården för unga 19–23 år togs bort den 1 januari 2025. ”Regeringen flyttar alltså resurser från unga till äldre” (Hejaolika, 2025).

SD har alltså uppfyllt sitt löfte endast till dem som är över 67, vilket fått Sverigedemokraterna att gå in i kommande valrörelse med ett liknande löfte

som det från 2022 – ett högkostnadsskydd som ska utvidgas till att omfatta alla över 19 år utom asylsökande, ”illegala invandrare” och icke svenska medborgare, en distinktion som riskerar att omkullkasta hela svenska modellens likabehandlingsprincip.

Tandvården skiljer sig även mycket över landet – och besök hos tandvård skiljer mycket mellan regioner: år 2026 hade 75 % av kvinnor i Jönköpings län besökt tandvården för basundersökning mellan 2022 och 2024, medan denna siffra för män i Norrbotten var 41 % (Socialstyrelsen, 2026, s. 7).

En regering som prioriterar skolvinster – framför byskolor

”Gör skolan kunskapsfokuserad igen. Återinför ett statligt huvudmannaskap för skolan, med större likvärdighet med nationell skolpeng och tydliga riktlinjer och regelverk. Samtidigt ska den socialdemokratiska flumskolan nedmonteras och en kunskapsfokuserad skola införas med betyg från årskurs fyra. Sverigedemokraterna säger nej till regeringens förslag om bussning av elever i integrationssyfte. Nolltolerans mot hot, våld och kriminella attribut ska råda i skolan. Elever som inte fungerar i skolsituationen ska flyttas till journalskolor. Särskilt stökiga elever ska placeras på pliktiskolor.

SD-regeringen har inte lyckats ta tillbaka kontrollen över skolan. Dagens skolpengssystem gynnar skolkoncerner: de får möjlighet att etablera sig där det är som mest lönsamt. Samtidigt innebär en etablering av (ännu en) friskola att kommuner får svårt att skapa förutsättningar för skolor och förskolor på små orter. Friskolorna behöver inte ta emot alla elever som vill söka sig dit, och de kan när som helst lägga ner sin verksamhet och ställa elever och föräldrar på backen. ”Valfrihet” är i praktiken enbart etableringsfrihet för skolkoncerner.

En friskoleutredning har gjorts under Tidös mandatperiod, och utredningens förslag innebär skärpta krav för friskolor, bland annat ska vinstutdelning kunna begränsas för nyetablerade friskolor, men även för friskolor som brister i sin kvalitet. Detta är positivt då majoriteten av den svenska befolkningen är emot vinster i skolan, även en majoritet av Tidöväjlarna är emot vinstutdelning i skolan (Sveriges Radio, 2026d). Dessutom rekommenderas skärpta krav för etablering av nya friskolor. Beslut om propositionen från denna utredning har flyttats fram till juni från april (Vi lärare, 2026b). Det är även positivt att den nuvarande regeringen har drivit igenom att alla skolföretag nu ska rapportera varje enskild skolas ekonomi. Det gör att väljarna får en chans att se hur mycket av de pengar som kommunen avsatt till skolan som lämnar kommunen och hamnar i skolkoncernernas huvudkontor i Stockholm. Men den viktigaste reformen genomförs inte: skolor som delar ut vinst ska fortsätta få statsbidrag för särskilda satsningar (Vi lärare, 2026a). Tidöregeringen har dessutom ignorerat skolpengsutredningen från 2023 som föreslog en lägre skolpeng för friskolor. Moderaterna valde att ignorera rekommendationerna från utredningen.

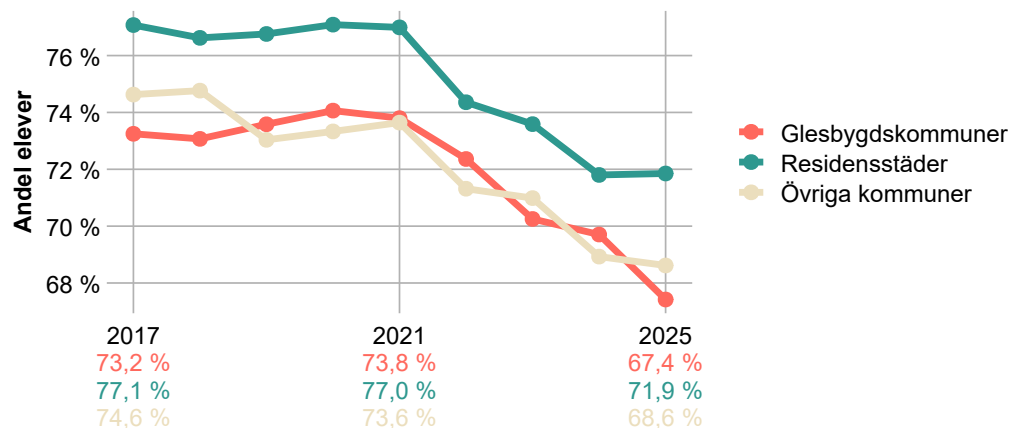
Det förslag om ett ”värdeöverföringsförbud” som Tidöregeringen och Sverigedemokraterna lade fram i maj 2026 gäller enbart nya skolor (Regeringskansliet, 2026b och SVT Nyheter, 2026a).

Friskolor kommer att fortsätta ha fri etableringsrätt, och fri dragningsrätt på kommunal finansiering, trots att det gör det dyrare för kommunerna att finansiera skolan. I glesbygdskommuner är det förödande när (ännu) en friskola eta-

blerar sig i centralorten: om de tar enstaka elever från skolor på mindre orter, stiger kostnaden per elev på de skolorna. Då stiger skolpengen, och därmed den ersättning som kommunen måste betala till friskolan. Denna kostnadsökning gör det svårt för kommunen att finansiera byskolorna (Enfeldt, 2022).

Tidöavtalet fastslog i början av mandatperioden att de i stora drag ville höja kunskapsresultaten, öka tryggheten och studieron i skolan, locka fler att bli lärare och förändra regelverket kring friskolorna och skolvalet. Betygen har inte hjälpts, särskilt inte i glesbygden. De lagar kring skolorna som faktiskt har trätt i kraft är få, och syftar inte till högre betyg och fler lärare, utan det är istället mindre frågor som klubbats igenom: skolornas möjlighet att söka igenom elevernas väskor för att kunna förebygga brott är en fråga, en annan att elever ska ha rätt till bemannade skolbibliotek. Dessutom har en utredning som föreslagit ett förbud mot mobiltelefoner i skolan genomförts och en halv miljard har ägnats åt inköp av fysiska läroböcker, vilket syftar till att minska ”digitalt slarv” (Sverigedemokraterna, 2026). Färdiga lagar som inte trätt i kraft än är t.ex. att grundskolan ska bli tioårig, och dessutom ligger förslag kring ett nytt betygssystem på bordet (Sveriges Radio, 2026c).

Effekterna på betyg har dock uteblivit: den genomsnittliga andelen elever med godkänt betyg i alla ämnen har minskat såväl i glesbygd som i residensstäder, med en mer dramatisk ökning i glesbygden.

Figur 10. Genomsnittlig andel elever med godkänt betyg i alla ämnen.

Källa: Kolada, 2026.

SKR:s indelning av glesbygdskommuner och residensstäder har använts.

Nedskärningarna på folkbildningen drabbar främst landsbygdskommuner

Sverigedemokraterna vill ... Fördela offentliga kulturmedel och utforma offentliga miljöer med ett större medborgarinflytande

Folkbildningens finansiering och verksamhet har varit på nedgång sedan 2014 med minskad politisk prioritering, men sedan 2023 har det blivit ännu värre. Mellan 2023 och 2025 har även studieförbundens verksamhetslokaler minskat i rekordfart, och även denna utveckling har gått särskilt fort i landsbygdskommuner.

Studieförbunden har minskat sin verksamhet och sina lokaler så mycket på grund av stora nedskärningar i statsbidraget 2024. Statsanslaget till studieförbunden har minskat med totalt 500 miljoner mellan 2024 och 2026, och den totala minskningen motsvarar en tredjedel av statsbidragsnivån (Folkbildningsrådet, 2025).

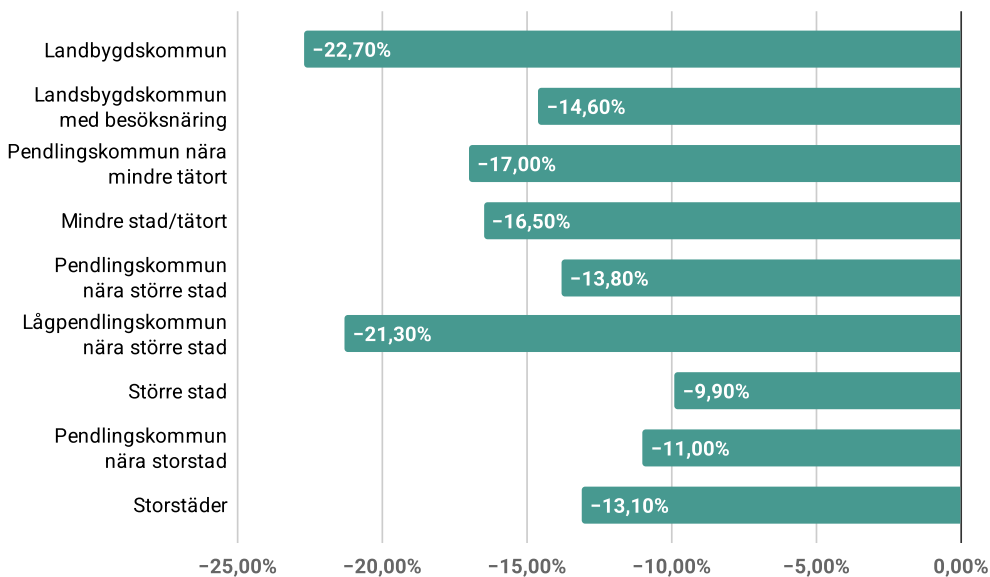
Effekten av denna dramatiska minskning har varit tydlig i form av minskad studieförbundsverksamhet: I landsbygdskommuner minskade antalet deltagare i studiecirkel, kulturprogram och annan folkbildningsverksamhet från 2023 till 2024 med 22,7 procent. I storstäderna var minskningen också kännbar, men betydligt mindre (13,1 procent).

Förändringen i kommunalt stöd till studieorganisationer har även varit ojämnt fördelad över lång tid: från 2014 till 2024 gick stödet per invånare ner mycket i alla typer av kommuner (landsbygdskommuner, pendlingskommuner, tätorter osv.) *förutom* i storstäder, där stödet per invånare gick upp (Folkbildningsrådet, 2025, s. 34). Att det statliga stödet har sänkts är alltså ett särskilt stort slag mot folkbildningen i landsbygdskommuner.

När folkbildningen minskar eller lägger ner försvinner replokaler, bygdegårdar stängs, och nyårsrevyer ställs in. Det är också något mer: angreppen mot folkbildningen försvagar demokratins rotsystem, som Peter Gustavsson och Mats Wingborg skriver i boken *Hejdå Tidö*. (Gustavsson & Wingborg 2026).

Landsbygdens folkbildningsverksamhet nedmonteras

Större städers folkbildning har inte drabbats lika hårt som landsbygdskommuner

Figur 11. Deltagare i studiecirkel, kulturprogram och annan folkbildningsverksamhet. Procentuell skillnad mellan 2023 och 2024: Förändring deltagare per invånare.

Källa: Folkbildningsrådet (2025), Graf 16. Diagrammet baseras på statistik från SCB:s statistikdatabas.

Biblioteken har också förlorat viktig finansiering de senaste åren. Konsekvenserna av detta känns, liksom studieförbundens minskade finansiering, särskilt av på landsbygden: mellan 2014 och 2026 har landsbygdskommunerna minskat sina utgifter för biblioteksverksamhet med 5,4 %, medan storstäderna har ökat utgifterna med 6,5 % (Folkbildningsrådet, 2025). Detta är delvis på grund av avvecklandet av ett tidigare viktigt statsbidrag för glesbygdens folkbildning: ”Stärkta bibliotek”. Denna satsning gav Sveriges kommuner 220 miljoner kronor per år 2018–2020, 150 miljoner år 2021 och 75 miljoner per år 2021–2022 (Folkbildningsrådet, 2025). Tidöregeringen har fasat ut Stärkta bibliotek och istället satsat på ett mindre, mer riktat, statsbidrag som syftar till läsfrämjande. Detta bidrag är bara på 40 miljoner per år, men 80 miljoner 2026. Folkbildningsrådet skriver ”Folkbiblioteken har alltså sedan 2023 gått miste om en stor finansieringskälla” (Folkbildningsrådet, 2025., s. 11).

Sverigedemokraterna och Tidöregeringen har inte prioriterat glesbygden och landsbygdens folkbildning, och Sverigedemokraterna har inte heller uppfyllt sitt vallöfte om att fördela offentliga kulturmedel med ett större medborgarinflytande: Enligt Landsbygdsbarometern tycker mellan 8 och 9 av 10 landsbygdsbor att det ”är viktigt att lokala föreningar, organisationer och studieförbund engagerar sig i bygden och anordnar mötesplatser” (Landsbygdsbarometern, 2026., s. 3). Hade landsbygdsborna haft det medborgarinflytande över offentliga kulturmedel som SD utlovade 2022 finns det alltså god anledning att tro att Tidöregeringens nedskärningar på folkbildningen inte ägt rum.

Källor

- Aftonbladet (2025) "Tydlig nej till återvandring på flera håll: 'Hamnat i papperskorgen'". Tillgänglig vid: <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/1MgOWI/kommuner-sager-nej-till-regeringens-mote-om-atervandring> (Åtkomstdatum: 19 maj 2026).
- Akademikern (2025) "Facklig kritik mot nya a-kassan", 5 september. Tillgänglig på: <https://akademikern.se/facklig-kritik-mot-nya-a-kassan/> (Åtkomstdatum: 21 maj 2026).
- Akademikern (2026) "Kommunerna som tackade nej – 'Vi behöver vår kompetens'", Akademikern [Preprint]. Tillgänglig på: <https://akademikern.se/kommunerna-som-tackade-nej-till-atervandningsbesok/> (Åtkomstdatum: 19 maj 2026).
- Altinget (2022) "Därför köper inte SD reseavdragsreform", 26 oktober. Tillgänglig på: <https://www.altinget.se/artikel/darfor-koper-inte-sd-reseavdragsreform> (Åtkomstdatum: 20 maj 2026).
- Amelin, M. m.fl. (2025) DN Debatt. "Kärnkraft är en möjlighet – men ingen fysisk nödvändighet", DN.se. Tillgänglig på: <https://www.dn.se/debatt/karnkraft-ar-en-mojlighet-men-ingen-fysisk-nodvandighet/> (Åtkomstdatum: 07 maj 2026).
- Andersson, T. m.fl. (2025) "DEBATT: SD: Staten ska inte kunna tvinga på Motala vindkraft", mvt [Preprint]. Tillgänglig på: <https://www.mvt.se/debatt/artikel/debatt-sd-varnar-kommunalt-veto-mot-vindkraft/r4p0239r> (Åtkomstdatum: 19 maj 2026).
- Arbetet (2025a) "S ville ta bort karensavdraget – SD röstade nej", 25 november. Tillgänglig på: <https://arbetet.se/2025/11/25/s-utmanade-om-att-ta-bort-karensavdraget-sd-rostade-nej/> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- Arbetet (2025b) "Zahra utvisades - nu är hon tillbaka på jobbet i Jörn med chefens hjälp", 16 december. Tillgänglig på: <https://arbetet.se/2025/12/16/gladjetarar-i-jorn-zahra-och-familjen-ar-tillbaka-fran-iran/> (Åtkomstdatum: 19 maj 2026).
- Arbetet (2026a) "Efter hot om utvisningar: Undersköterskor slipper kritiserat lönekrav", 6 mars. Tillgänglig på: <https://arbetet.se/2026/03/06/efter-hot-om-utvisningar-underskoterskor-slipper-kritiserat-lonekrav/> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- Arbetet (2026b) "Facket sågar regeringens förslag om undersköterskor", 16 mars. Tillgänglig på: <https://arbetet.se/2026/03/16/facket-sagar-regeringens-forslag-om-underskoterskor-behover-inte-arbetskraftsinvandring/> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- Arbetsförmedlingen (2026) Sänkta arbetsgivaravgifter för unga, 25 februari. Tillgänglig på: <https://arbetsformedlingen.se/for-arbetsgivare/tips-inspiration-och-nyheter/nyheter/2026-02-25-sankta-arbetsgivaravgifter-for-unga> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- Bengtsson, Jesper (2024) "När ska krishanteringen fungera?", 9 januari. Tillgänglig på: <https://www.dagensarena.se/opinion/nar-ska-krishanteringen-fungera/> (Åtkomstdatum: 21 maj 2026).
- Berglöf, C. (2025) "DN Debatt Repliker. 'Kärnkraft är visst avgörande för elsystemets funktion'", DN.se [Preprint]. Tillgänglig på: <https://www.dn.se/debatt/karnkraft-ar-visst-avgorande-for-elsystemets-funktion/> (Åtkomstdatum: 07 maj 2026).
- Brandstedt, E. och Leeuw, G. de (2026) "DEBATT: Klimatpolitiken blir till ett kulturkrig med landsbygden i kläm", Göteborgs-Posten [Preprint]. Tillgänglig på: <https://www.gp.se/debatt/klimatpolitiken-haller-pa-att-utvecklas-till-ett-kulturkrig-med-landsbygden-i-klam.7517fc7d-e38b-4d55-bd8f-59715196bb9a> (Åtkomstdatum: 5 maj 2026).
- Bucht, A. och Lindqvist, S. (2025) Massarbetslöshet och kompetenskris – Kommunals arbetsmarknadspolitik för en hållbar välfärd. Kommunal. Tillgänglig på: <https://webbfiler.kommunal.se/sites/default/files/2025-05/Massarbetslo%CC%88shet%20och%20kompetenskris%20250521.pdf>.

- Cubilla, K. (2024) "Ozempic får tidigare LO-topp att bli vårdlobbyist", Arbetet [Preprint]. Tillgänglig på: <https://arbetet.se/2024/09/12/ozempic-och-wegovy-far-tidigare-lo-toppen-laura-hartman-att-bli-var-d-lobbyist/> (Åtkomstdatum: 19 maj 2026).
- Dagens Arena (2025) "Framtidstro till priset av en bussbiljett", 12 december. Tillgänglig på: <https://www.dagensarena.se/opinion/framtidstro-till-priset-av-en-bussbiljett/>
- Dagens Arena (2026) "Näringslivet och facket kritiska mot regeringens vårbudget", 13 april. Tillgänglig på: <https://www.dagensarena.se/innehall/naringslivet-och-facket-kritiska-mot-regeringens-varbudget/> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- Dagens ETC (2022) "SD-politiker tar över kampanjer mot vindkraft", 13 oktober. Tillgänglig på: <https://www.etc.se/klimat-miljo/sd-politiker-tar-oever-kampanjer-mot-vindkraft> (Åtkomstdatum: 20 maj 2026).
- Dagens Industri (2025) "SD-toppen om nya Stegra-stödet: 'Direkt ansvarslost'", 27 november. Tillgänglig på: <https://www.di.se/nyheter/sd-toppen-om-nya-stegra-stodet-direkt-ansvarslost/> (Åtkomstdatum: 21 maj 2026)
- Drivkraft Sverige (2026) Drivmedelsprisernas utveckling över tid. Tillgänglig på: <https://drivkraftsverige.se/wp-content/uploads/2026/02/DS-2025-Broschyr-drivmedelspriser-rev.pdf>
- Ekonomifakta (2026a) Arbetslöshet. Tillgänglig på: https://www.ekonomifakta.se/sakomraden/arbetsmarknad/arbetsloshet/arbetsloshet_1212507.html (Åtkomstdatum: 15 maj 2026).
- Ekonomifakta (2026b) Arbetslöshet - internationellt. Tillgänglig på: https://www.ekonomifakta.se/sakomraden/arbetsmarknad/arbetsloshet/arbetsloshet-internationalt_1212514.html (Åtkomstdatum: 15 maj 2026).
- Ekonomifakta (2026c) Offentlig ekonomi. Tillgänglig på: <https://www.ekonomifakta.se/sakomraden/offentlig-ekonomi/> (Åtkomstdatum: 12 maj 2026).
- Ekonomifakta (2026d) Statsskulden. Tillgänglig på: https://www.ekonomifakta.se/sakomraden/offentlig-ekonomi/staten/statsskulden_1209527.html (Åtkomstdatum: 12 maj 2026).
- Ekonomifakta (2026e) Brytpunkten. Tillgänglig på: https://www.ekonomifakta.se/sakomraden/skatt/skatt-pa-arbete/brytpunkten_1235833.html
- Energimyndigheten (2025a) Drivsmedelsrapport 2024. Tillgänglig på: <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrljoiODhIN2lyNmUtMmQ4OC00MzFmLTlkZTEtMWNhZGNhZmFjNzkwliwidCI6IjVjMTk0OGIzLWE5O-DYtNDg1MCO4M2YyLTQ2NTk2NWZmNmNhMSlslmMiOjh9> (Åtkomstdatum: 5 maj 2026).
- Energimyndigheten (2025b) Utbyggnadstakt av elproduktion från kärnkraft, vindkraft och solkraft 1975- , TWh/år efter Utbyggnadstakt och År. . PxWeb. Tillgänglig på: https://pxexternal.energimyndigheten.se/pxweb/sv/Energimyndighetens_statistikdatabas/Energimyndighetens_statistikdatabas__Energiindikatorer__5__Elektrifiering/EN_IND5H.px/ (Åtkomstdatum: 6 maj 2026).
- Energimyndigheten (2026) "Antal verk, installerad effekt och vindkraftproduktion fördelad på landbaserad och havsbaserad vindkraft, hela landet, 2003-". Tillgänglig på: https://pxexternal.energimyndigheten.se/pxweb/sv/Energimyndighetens_statistikdatabas/Energimyndighetens_statistikdatabas__Oficiell_energistatistik__Vindkraftsstatistik/EN0105_5.px/ (Åtkomstdatum: 6 maj 2026).
- Enfeldt, Johan, 2022. *Vad får du för skolpengarna?*. Stockholm: Atlas.
- Kullgren, P; Svantesson, E; Kinnunen, M; Nilsson, E (2026) "DEBATT: Lantbrukare får 1,6 miljarder i krisstöd", 22 maj 2026. <https://www.expressen.se/debatt/debatt-lantbrukare-far-16-miljarder-i-krisstod/> (Åtkomstdatum: 25 maj 2026)
- Fairtrans (2025) Ny forskning: sänkta skatter på bensin och diesel ger negativa effekter på ekonomin - Fairtrans. <https://fairtrans.nu/ny-forskning-sankta-skatter-pa-bensin-och-diesel-ger-negativa-effekter-pa-ekonomin/> (Åtkomstdatum: 22 maj 2026)
- Finansdepartementet (2025) "Reformtabell - ur Finansplanen, Budgetpropositionen för 2026". Tillgänglig på: <https://www.regeringen.se/contentassets/a68fc258e000486495f8bd4c78ca7279/reformtabell-bp26.pdf>.

- Finanspolitiska rådet (2026) Svensk finanspolitik 2026. text. Tillgänglig på: <https://www.fpr.se/aktuellt/nyheter/2026-02-16-nu-finns-rapporten-svensk-finanspolitik-2026-att-ladda-ner.html> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- Folkbildningsrådet (2025) Vid vägs ände? - Hur nedskärningar för folkbibliotek och studieförbund påverkar kulturens infrastruktur. Tillgänglig på: <https://folkbildningsradet.se/media/2jop0yky/vid-v-a-webb-2025.pdf>.
- Hela Sverige ska leva (2026) "Landsbygdsbarometern 2026", februari. Tillgänglig på: <https://www.helasverige.se/wp-content/uploads/2026/02/Landsbygdsbarometern-2026-web.pdf>
- Hejaolika (2025) "Regeringen stoppade fritandvård för unga. Nu införs högkostnads skydd för äldre". Tillgänglig på: <https://hejaolika.se/artikel/regeringen-tog-bort-fritandvard-for-unga-infor-hogkostnadsskydd-for-aldre/> (Åtkomstdatum: 21 maj 2026)
- Jobbland (2025) Undersköterska lön 2025 - Medellön 33 100 kr, Allaloner.se. Tillgänglig på: <https://allaloner.se/yrken/underskoterska> (Åtkomstdatum: 7 maj 2026).
- Klimat- och näringslivsdepartementet (2025) Lag om ändring i lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel. <https://svenskforfattningssamling.se/sites/default/files/sfs/2025-05/SFS2025-576.pdf>
- Klimatpolitiska rådet (2026) Årsrapport. 9. Tillgänglig på: <https://www.klimatpolitiskaradet.se/wp-content/uploads/2026/03/klimatpolitiskaradetsrapport2026.pdf>.
- Kolada (2026). Elever i åk 9 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%). Tillgänglig på: <https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=2328&report=206451> (Åtkomstdatum: 25 maj 2026)
- Kollega (2026) "Sänkt arbetstid: så tycker fack, arbetsgivare och politiker". Tillgänglig på: <https://kollega.se/arbetstid/sankt-arbetstid-sa-tycker-facken-arbetsgivarna-och-politiken> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- Kommunal (2026) Så ska arbetstiden i Sverige sänkas. Tillgänglig på: <https://www.kommunal.se/nyhet/sa-ska-arbetstiden-i-sverige-sankas> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- Kronvall, A. och Heitmann, J. (2026) "DEBATT: SD: Ingen vindkraft i Västerlisa – politiska besked spelar roll", Norrtelje Tidning. Tillgänglig på: <https://www.norrteljetidning.se/debatt/sd-ingen-vindkraft-i-vasterlisa-politiska-besked-spelar-roll/> (Åtkomstdatum: 19 maj 2026).
- Kullgren, P. (2026) Hela Sverige ska fungera – politik för starkare landsbygder. Tillgänglig på: https://www.regeringen.se/contentassets/66f0c3c8591547e4ab3d20e15931003f/hela-sverige-ska-fungera-prop.-2025_26_158.pdf.
- Kåberger, T. (2025) "Energinstorn Tomas Kåberger: 'Demokrati är viktigare än vindkraft'". Tillgänglig på: <https://tidningensy.se/2025/17-oktober-2025/energinstorn-tomas-kaberger-demokrati-ar-viktigare-an-vindkraft/> (Åtkomstdatum: 4 maj 2026).
- LO (2024) LOs yttrande över Remiss angående Trafikverkets Inriktningsunderlag inför infrastrukturplaneringen för perioden 2026-2037, ER ref LI2023/03919, Tillgänglig på: <https://www.regeringen.se/contentassets/8a925d432e0d4c8896f670942ea237fb/lo.pdf>
- LO (2025) Arbetarhushållen – inte råd att förlora jobbet. Tillgänglig på: <https://www.lo.se/lo-fakta/arbetarhushallen-inte-rad-att-forlora-jobbet> (Åtkomstdatum: 10 maj 2026).
- LO (2026) Tidöpartiernas bidragsreform. Tillgänglig på: <https://www.lo.se/lo-fakta/tidopartiernas-bidragsreform> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- LO (2026b) "LOs yttrande över Belägg för broms - Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser SOU 2026 nr 20". Tillgänglig på: <https://www.lo.se/lo-fakta/los-yttrande-over-belagg-for-broms-atgarder-for-starkare-incitament-till-lagre-kommunalskattesatser-sou-2026-nr-20> (Åtkomstdatum: 20 maj 2026).
- Majblomman (2023) Framtidstro till priset av en bussbiljett – Därför vinner samhället på att ge barn fri kollektivtrafik https://majblomman.se/wp-content/uploads/2023/11/Lagupplöst_Kollektivtrafiksrapport_2023_Majblomman_.pdf

- Migrationsverket (2026) "Återvändningsbidrag". Tillgänglig på: <https://www.migrationsverket.se/du-har-tillstand-i-sverige/asyl/atervandningsbidrag.html> (Åtkomstdatum: 21 maj 2026)
- Motion av Westlund m. fl. (S). (2025/26:3733) Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/motion/utgiftsomrade-23-areella-naringar-landsbygd-och_hd023733/
- Myndigheten för vård- och omsorgsanalys (2026) Brist på plats. Rapport 2026:3. Tillgänglig på: <https://www.vardanalys.se/digital-publikation/brist-pa-plats/> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- Naturskyddsföreningen (2024) Rättvis klimatomställning i praktiken. <https://cdn.naturskyddsforeningen.se/uploads/2024/11/rattvis-klimatomstallning-i-praktiken-v2.pdf>
- Naturskyddsföreningen (2026) Bakslag i miljöpolitiken. En utvärdering av svensk miljöpolitik 2022–2026. <https://cdn.naturskyddsforeningen.se/uploads/2026/05/Bakslag-i-miljopolitiken.pdf>
- Naturvårdsverket (2025) Inrikes transporter, utsläpp av växthusgaser, 16 december 2025. <https://www.naturvardsverket.se/data-och-statistik/klimat/vaxthusgaser-utslapp-fran-inrikes-transporter/> (Åtkomstdatum: 5 maj 2026)
- Nilsson, Magnus (2026) Din guide till EU:s nya klimatpolitik. Stockholm: Arena Idé. ISBN 978-91-989871-8-8. Tillgänglig på: <https://arenaide.se/wp-content/uploads/sites/2/2026/05/v5-nilsson-din-guide-till-eu-s-nya-klimatpolitik.pdf> (Åtkomstdatum: 21 maj 2026)
- Nordström Skans, O. m. fl. (2026) Konjunkturrådets rapport 2026: Personalförsörjningen i välfärdssektorn. SNS Förlag. <https://cms-production.sns.se/app/uploads/2026/01/Konjunkturradets-rapport-2026.pdf>
- Palmér Rivera, Marika och Pelling, Lisa. 2024. *Livet som pågår här – samtal om klimatet och omställningen*. Stockholm: Atlas.
- Regeringskansliet (2024) Avslag på 13 havsbaserade vindkraftparker i Östersjön, Regeringen och Regeringskansliet. Tillgänglig på: <https://www.regeringen.se/presmeddelanden/2024/11/avslag-pa-13-havsbaserade-vindkraftparker-i-ostersjon/> (Åtkomstdatum: 7 maj 2026).
- Regeringskansliet (2025a) Betänkande överlämnat – utredning föreslår skärpta villkor för anhöriginvandring, Regeringen och Regeringskansliet. Tillgänglig på: <https://www.regeringen.se/presmeddelanden/2025/09/betankande-overlamnat-utredning-foreslar-skarpta-villkor-for-anhoriginvandring/> (Åtkomstdatum: 7 maj 2026).
- Regeringskansliet (2025b) Ny lönenivå för arbetskraftsinvandring och skärpta krav för anhöriginvandring, Regeringen och Regeringskansliet. Tillgänglig på: <https://doi.org/10/ny-loneniva-for-arbetskraftsinvandring-och-skarpta-krav-for-anhoriginvandring/>.
- Regeringskansliet (2025c) Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar, Regeringen och Regeringskansliet. Tillgänglig på: <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2025/09/sou-202599/> (Åtkomstdatum: 7 maj 2026).
- Regeringskansliet (2025d) Ytterligare 16 miljoner kronor till god och nära vård i glesbygd, Regeringen och Regeringskansliet. Tillgänglig på: <https://www.regeringen.se/presmeddelanden/2025/01/ytterligare-16-miljoner-kronor-till-god-och-nara-var-d-i-glesbygd/>
- Regeringskansliet (2025e) Åtgärder för att säkerställa veterinär beredskap under jourtid, (Ds 2025:27). Tillgänglig på: <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2025/11/ds-202527/> (Åtkomstdatum: 21 maj 2026).
- Regeringskansliet (2026a) Belägg för broms? Åtgärder för starkare incitament till lägre kommunalskattesatser (SOU 2026:20) <https://www.regeringen.se/contentassets/627a-6e849f8c4d43b62074160cc21eac/belagg-for-broms-atgarder-for-starkare-incitament-till-lagre-kommunalskattesatser-sou-202620.pdf>

- Regeringskansliet (2026b) Regeringen föreslår värdeöverföringsförbud och ytterligare skärpta regler för friskolesektorn. Tillgänglig på: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/05/regeringen-foreslar-vardeoverforingsforbud-och-ytterligare-skarpta-regler-for-friskolesektorn/> (Åtkomstdatum: 21 maj 2026)
- Regeringskansliet (2026c) Lagrådsremiss Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och anpassning av svensk rätt till EU:s migrations- och asylpakt. Stockholm, 23 mars. Tillgänglig på: <https://www.regeringen.se/contentassets/75803b6144b64d5aa6b21c425b7e31ef/utmonstring-av-permanent-uppehallsstillstand-och-anpassning-av-svensk-ratt.pdf>
- Regeringskansliet (2026d) Regeringen ökar incitamenten för ny vindkraft, Tillgänglig på: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/04/regeringen-okar-incitamenten-for-ny-vindkraft/> (Åtkomstdatum: 20 maj 2026).
- Riksgälden (2026) "Statsskuldens förvaltning - Underlag för utvärdering 2025", Dnr RG 2026/133 [Preprint]. Tillgänglig på: <https://www.riksgalden.se/contentassets/882d57da0d1442ccb959f639aafdb38/statskuldens-forvaltning-utvardering-2025.pdf>.
- Riksrevisionen (2025) Regeringens tillämpning av det finanspolitiska ramverket 2025. Stockholm.
- Socialdemokraterna Stockholm (2026) Regeringen slår mot Stockholm – en granskning av Tidöregeringens politik. Tillgänglig på: <https://socialdemokraternaistockholm.se/download/18.7af0222b19dd26d552456f/1777381840329/Regeringen%20mot%20Stockholm%20web.pdf>.
- Socialstyrelsen (2025) Fördelning av statsbidrag 2025 för utveckling av en god och nära vård, Dnr 9.2-2999/2025. Tillgänglig på: <https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/globalassets/dokument/fordelning/statsbidrag-fordelningslista-god-nara-var-d-2025.pdf>
- Socialstyrelsen (2026) Tillståndet och utvecklingen inom hälso-, sjuk- och tandvården. Lägesrapport 2026. Artikelnummer 2026-3-10107. <https://www.socialstyrelsen.se/contentassets/d583059da95b4cbbb497b3b0163040c1/2026-3-10107.pdf>
- Staaf Kura, M. (2025) "Sverigedemokraterna i Nybro kommun vill införa en vindkraftsfri policy - kan bli vägledande", Vindkraftsupplysningen, 25 februari. Tillgänglig på: <https://vindkraftsupplysningen.se/debatt/sverigedemokraterna-i-nybro-kommun-vill-infora-en-vindkraftsfri-policy-kan-bli-vagledande> (Åtkomstdatum: 19 maj 2026).
- SCB (2025) Försämrat resultat för kommunerna och fortsatt negativt resultat för regionerna 2024. Tillgänglig på: <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/offentlig-ekonomi/finanser-for-den-kommunala-sektorn/rakenskapssammandrag-for-kommuner-och-regioner/pong/statistiknyhet/kommunernas-och-regionernas-preliminara-bokslut-for-2024/> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- SCB (2026a) "I styrande majoritet ingår Sverigedemokraterna, ja=1, nej=0 efter region och årsintervall. PxWeb". Tillgänglig på: https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__ME__ME002__ME0002A/ME0002KnP01/table/tableViewLayout1/ (Åtkomstdatum: 19 maj 2026).
- SCB (2026b) Kraftigt förbättrat resultat för kommunsektorn 2025. Tillgänglig på: <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/offentlig-ekonomi/finanser-for-den-kommunala-sektorn/rakenskapssammandrag-for-kommuner-och-regioner/pong/statistiknyhet/kommunernas-och-regionernas-preliminara-bokslut-for-2025/> (Åtkomstdatum: 12 maj 2026).
- SCB (2026c) Prisökningar på bensin slår olika. Tillgänglig på: <https://www.scb.se/hitta-statistik/redaktionellt/bensinpriser-paverkar-olika/> (Åtkomstdatum: 05 maj 2026).
- SCB (2026d) Årlig förändring av antalet pågående anställningar, procent efter region, kön, sektor och månad. PxWeb. Tillgänglig på: https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__AM__AM0211__AM0211A/AntPagAnstRegion/table/tableViewLayout1/ (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).

- SOU 2023:18 (2018) "Värdet av vinden – Kompensation, incitament och planering för en hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften". Tillgänglig på: <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2023/04/sou-202318/> (Åtkomstdatum: 20 maj 2026).
- Statskontoret (2025) Statens styrning med statsbidrag till kommuner och regioner – Antal, omfattning och innehåll. 2024/211. Tillgänglig på: <https://www.statskontoret.se/globalassets/rapporter-pdf/2025/statens-styrning--utskriftsversion.pdf?v=8dda40ba9fcf000>.
- Svenska Dagbladet (2017) "Reseavdraget ger fördel för män i storstäder, skriver debattörer", 1 februari. Tillgänglig på: <https://www.svd.se/a/Plb4X/reseavdraget-ger-fordel-for-man-i-storstaderna> (Åtkomstdatum: 20 maj 2026).
- Sverigedemokraterna (2022) Sverigedemokraternas Valplattform 2022 – Inriktningsprogram för Sverigedemokraternas inflytande över svensk politik under nästa mandatperiod. Tillgänglig på: <https://www.sd.se/wp-content/uploads/2022/07/sverigedemokraternas-valplattform-2022-april.pdf>.
- Sverigedemokraterna (2022) Valmanifest – Rösta på något nytt för Sverige. Tillgänglig på: <https://www.sd.se/wp-content/uploads/2022/08/valmanifest.pdf> (Åtkomstdatum: 25 maj 2026)
- Sveriges Kommuner och Regioner (2025) Ekonomirapporten oktober 2025 – Om kommunernas och regionernas ekonomi. Tillgänglig på: <https://extra.skr.se/download/18.1aedb661199ffe-20e6b48cbc/1762861859002/Ekonomirapporten%20oktober%202025.pdf>.
- Sveriges Kommuner och Regioner (2026a) Ekonomirapporten maj 2026 – Om kommunernas och regionernas ekonomi. Tillgänglig på: <https://extra.skr.se/download/18.6004d03b19e3e6f9adb7d90/1779260330690/Ekonomirapporten%20maj%202026.pdf> (Åtkomstdatum: 21 maj 2026).
- Sveriges Kommuner och Regioner (2026b) Utjämningsystem samt frågor och svar. Tillgänglig på: <https://skr.se/ekonomioch-budgetplanering/utjamningssystem.8275.html> (Åtkomstdatum: 19 maj 2026).
- Sveriges Radio (2026a) "Chefen: Ahmads utvisning kostar företaget i Ljungby dyrt". Tillgänglig på: <https://www.sverigesradio.se/artikel/chefen-ahmads-utvisning-kostar-foretaget-i-ljungby-dyrt> (Åtkomstdatum: 19 maj 2026).
- Sveriges Radio (2026b) "Så har det gått med Tidöavtalet". Tillgänglig på: <https://www.sverigesradio.se/artikel/sa-har-det-gatt-med-tidoavtalet> (Åtkomstdatum: 12 maj 2026).
- Sveriges Radio (2026c) "Tidöavtalet om skolan", tillgänglig på: <https://www.sverigesradio.se/artikel/tidoavtalet-om-skolan> (Åtkomstdatum: 20 maj 2026)
- Sveriges Radio (2026d) "Majoritet av tidövaljarna positiv till förbud mot vinst i skolan", Tillgänglig på: <https://www.sverigesradio.se/artikel/majoritet-av-tidovaljarna-positiv-till-forbud-mot-vinst-i-skolan> (Åtkomstdatum: 20 maj 2026)
- Sveriges Radio (2026e) "27 yrkeskategorier undantas från lönekravet", tillgänglig på: <https://www.sverigesradio.se/artikel/27-yrkeskategorier-undantas-nar-lonekravet-hojs-1-juni> (Åtkomstdatum: 25 maj 2026)
- Sveriges riksdag (2026). "Sök". Utskotten & EU-nämnden. (Använda sökfiter: 2022-05-01 - 2026-05-01 : Motioner (2481) : Sverigedemokraterna (2481).) Tillgänglig på: <https://www.riksdagen.se/sv/sok/?doktyp=mot&parti=sd&from=2022-05-01&tom=2026-05-01> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026)
- Sveriges Television (2026) Uppdrag granskning – När mörkret kom till byn, SVT Play. Tillgänglig på: <https://www.svtplay.se/video/jLJomDx/uppdrag-granskning/nar-morkret-kom-till-byn> (Åtkomstdatum: 07 maj 2026).
- Sveriges Radio (2024) "SD-förslaget: Bygg inga fler vindkraftverk – det räcker nu". Tillgänglig på: <https://www.sverigesradio.se/artikel/sd-forslaget-bygg-inga-fler-vindkraftverk-det-racker-nu> (Åtkomstdatum: 19 maj 2026).
- SVT Nyheter (2025a) "20 anställda har utvisats – boendet i Harads vill se krafttag från regeringen". Tillgänglig på: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/norrbottn/krismoten-i-harads-aldreomsorg-nar-erfa-ren-personal-utvisas> (Åtkomstdatum: 19 maj 2026).

- SVT Nyheter (2025b) SVT:s granskning: Riktad sänkning av matmoms kan spara 21 miljarder. Tillgänglig på: <https://www.svt.se/nyheter/ekonomi/svts-granskning-riktad-sankning-av-matmoms-kan-spara-21-miljarder> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- SVT Nyheter (2026a) Tidöpartierna vill införa vinststopp för nya friskolor. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/regeringen-vill-införa-vinststopp-for-nya-friskolor> (Åtkomstdatum: 20 maj 2026)
- SVT Nyheter (2026b) "Unik granskning: Statliga jobb ökar kraftigt – residensstäder vinnare och landsbygden förlorare", 10 februari. Tillgänglig på: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/varmland/unik-granskning-statliga-jobb-okar-kraftigt-residens-stader-vinnare-och-landsbygden-forlorare> (Åtkomstdatum: 21 maj 2026)
- Sydsvenskan (2025) "Sjuksköterskor utvisades mitt i arbetsveckan". Tillgänglig på: <https://www.sydsvenskan.se/lund/sjukskoterskor-utvisades-mitt-i-arbetsveckan/> (Åtkomstdatum: 20 maj 2026).
- Tidningen Näringslivet (2026) "Kritiken mot vårbudgeten: 'Kortsiktiga perspektiv'", 13 april. Tillgänglig på: <https://www.tn.se/ekonomi/47395/kritiken-mot-varbudgeten-kortsiktiga-perspektiv/> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- Tidöavtalet om skolan | Sveriges Radio (2026). Tillgänglig på: <https://www.sverigesradio.se/artikel/tidoavtalet-om-skolan> (Åtkomstdatum: 12 maj 2026).
- Trafikverket (2025) Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037, <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:trafikverket:diva-21055>
- TT (2026a) "Svantesson: Reformutrymmet är slut", Tidningen Näringslivet. Tillgänglig på: <https://www.tn.se/ekonomi/46628/svantesson-reformutrymmet-ar-slut/> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- TT (2026b) "LRF: Nu behöver besked om lantbruket komma snabbt". Tillgänglig på: <https://via.tt.se/pressmeddelande/4381208/lrf-nu-behoover-besked-om-lantbruket-omma-snabbt?publisherId=3235738&lang=sv> (Åtkomstdatum: 25 maj 2026)
- TT (2026c) "Lantbrukets kostnadskris lämnas olöst". Tillgänglig på: <https://via.tt.se/pressmeddelande/4327749/lantbrukets-kostnadskris-lamnas-olost?publisherId=3235738&lang=sv> (Åtkomstdatum: 25 maj 2026)
- "Undersköterskor slipper kritiserat lönekrav" (2026) Arbetet, 6 mars. Tillgänglig på: <https://arbetet.se/2026/03/06/efter-hot-om-utvisningar-underskoterskor-slipper-kritiserat-lonekrav/> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- Unionen (2026a) Arbetsförmedlingens lokala reträtt: Halverad närvaro och fördubblade avstånd. Tillgänglig på: https://www.unionen.se/sites/default/files/files/Unionen_Rapport_Arbetsformedlingens%20lokala%20retr%C3%A4tt_%20Halverad%20n%C3%A4rvaro%20och%20f%C3%B6rdubblade%20avst%C3%A5nd.pdf (Åtkomstdatum: 7 maj 2026).
- Unionen (2026b) Arbetslösheten delar Sverige – Så skiljer sig jobbläget mellan regionerna - varför? Tillgänglig på: https://www.unionen.se/sites/default/files/files/Unionen_Rapport_Arbetslosheten%20delar%20Sverige_Ekonomisk%20utblick_februari%202026.pdf (Åtkomstdatum: 07 maj 2026).
- Vi Lärare (2026a) "Källor till Vi Lärare: Nya regler för friskolors vinster", Nyheter, 29 april. Tillgänglig på: <https://www.vilarare.se/nyheter/friskolor/kallor-till-vi-larare-nya-regler-for-friskolors-vinster/> (Åtkomstdatum: 12 maj 2026).
- Vi Lärare (2026b) "Nya vinstregler för friskolor – och skarpare krav", Nyheter. Tillgänglig på: <https://www.vilarare.se/nyheter/granskning/nya-vinstregler-for-friskolorna-och-skarpare-krav/> (Åtkomstdatum: 12 maj 2026).
- Vårdfokus (2025) Vårdförbundet om budgeten: "Fel metod för att korta köerna". Tillgänglig på: <https://www.vardfokus.se/nyheter/vardforbundet-om-budgeten-fel-metod-for-att-korta-koerna/> (Åtkomstdatum: 11 maj 2026).
- Österlund, V. (2026) "Högre skatter ger bättre välfärd", 1 maj 2026. Tillgänglig på: <https://www.dagensarena.se/opinion/hogre-skatter-ger-battre-valfard/> (Åtkomstdatum: 25 maj 2026)

arena idé

Arena Idé är en progressiv och partipolitiskt obunden tankesmedja med medborgar- och löntagarperspektiv. Vi finansieras av fackföreningsrörelsen och är en del av den ideella föreningen Arenagruppen. Arena Idé fokuserar på frågor som rör arbetsmarknaden, ekonomisk politik, välfärd och demokrati.